EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2014.11.28.
COM(2014) 907 final

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

2015. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSITERV-JAVASLATOK: ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉS

Összefoglaló

Ez a közlemény összefoglalja a makrogazdasági kiigazítási programban részt nem vevő tizenhat euróövezeti tagállam (EA-16) által október 15-ig benyújtott 2015. évi költségvetésiterv-javaslatok bizottsági értékelését. A 473/2013/EU rendelet előírásaival összhangban a Bizottság értékelte a terveket, valamint az euróövezet egészének átfogó költségvetési helyzetét és költségvetési irányvonalát, egy olyan időszakban, amelyben jelentős strukturális reformok is zajlanak.

A 2015. évi költségvetésiterv-javaslatok és az összesített költségvetési irányvonal általános értékelése a következőképp foglalható össze:

1. A tagállamok tervei alapján az euróövezetben tovább csökken az aggregált államháztartási hiány: miután 2008 óta első alkalommal 2013-ban visszatért a GDP 3%-a alá, a hiány várhatóan tovább csökken, 2014-ben a GDP 2,6%-ára, 2015-ben pedig a GDP 2,2%-ára. A költségvetésiterv-javaslatok alapján az aggregált adósságráta 2015-ben a tervek szerint lényegében nem tér el az erre az évre becsült, a GDP 92,5%-a körüli értéktől.

2. A 2014. évi tavaszi stabilitási programokban megfogalmazott középtávú tervekhez képest a tervezett hiánycsökkentés jóval alacsonyabb. Ez a gyengébb növekedési kilátásokat és a kisebb költségvetési kiigazítást tükrözi. Miután a költségvetési konszolidáció 2014-ben megtorpant, az EA-16 költségvetésiterv-javaslatai alapján összességében 2015-ben nem várható a konszolidációhoz való visszatérés.

3. A költségvetésiterv-javaslatokból kirajzolódó képet nagy vonalakban megerősíti a Bizottság 2014. őszi előrejelzése. Annak ellenére, hogy azonos 2014. évi becsült államháztartási hiányból indul ki, a Bizottság a tagállamokhoz képest az államháztartási hiányok kisebb mértékű (0,4 helyett mindössze 0,2 százalékpontos) csökkenését jelzi előre 2015-ben. Ez kisebb tervezett költségvetési erőfeszítést jelent 2015-ben. A magasabb hiányoknak és az alacsonyabb növekedésnek megfelelően az aggregált GDP-arányos államadósság a Bizottság előrejelzése szerint emelkedni fog, a 2013-ban a GDP 91,7%-át kitevő értékről 2014-ben 93,1%-ra, 2015-ben pedig 93,6%-ra, szemben a költségvetésiterv-javaslatokban várt stabilizációval.

4. A Bizottság előrejelzése a konszolidáció 2014. évi megtorpanását követően nagyjából semleges (nem szigorúbb és nem lazább) költségvetési irányvonalat jelez 2015-re az euróövezetben. Úgy tűnik, ez megfelelő egyensúlyt teremt a költségvetés fenntarthatóságára vonatkozó, a magas és növekvő államadósság-ráták miatt hangsúlyosabb követelmények, és a ciklikus stabilizálást érintő, jelentős és tartós, az előrejelzések szerint a következő években csak lassan szűkülő negatív kibocsátási rések indokolta aggályok között. Ugyanakkor a tervek értékelése megerősíti, hogy jelenleg várhatóan több tagállam sem teljesíti a Stabilitási és Növekedési Paktum (a továbbiakban: a Paktum) szerinti kötelezettségeit.

5. Szorosan figyelemmel kell kísérni mind az euróövezet általános költségvetési irányvonalát, mind a tagállamok közti megoszlását a Paktum biztosította mozgástérhez viszonyítva. Mindenekelőtt a semleges aggregált költségvetési irányvonal oly módon történő fenntartása, hogy közben néhány tagállamnak fokoznia kell a kiigazítást a Paktumnak való megfelelés érdekében, a máshol rendelkezésre álló költségvetési mozgástér kihasználásából eredő bizonyos fokú költségvetési támogatást von maga után. Ez szintén határozottan indokolja a Bizottság által november 26-án előterjesztett ambiciózus európai beruházási tervet.

6. Az euróövezeti növekedés támogatásának ezen lehetősége az államháztartások összetételének vizsgálatakor válik meghatározóvá. Miközben a munkát terhelő adók csökkentésére tett lépések megfelelő irányt jelentenek, a kiadások összetétele kismértékben, vagy egyáltalán nem mozdul el a növekedésbarát jelleg felé. Ez alátámasztja annak szükségességét, hogy jobban össze kell hangolni a tagállami szakpolitikákat a Bizottság által előterjesztett munkahely-teremtési, növekedési és beruházási csomag prioritásaival.

7. A Bizottság egyes tagállamokra vonatkozó értékelése a következőképpen foglalható össze:

   Egyetlen 2015. évi költségvetésiterv-javaslat esetében sem került sor a Stabilitási és Növekedési Paktum előírásai különösen súlyos megsértésének megállapítására. A Bizottság azonban több esetben úgy találja, hogy a tervezett költségvetési kiigazítások elmaradnak a Stabilitási és Növekedési Paktumban előírtaktól, vagy fennáll ennek a veszélye. Nevezetesen:

   A költségvetésiterv-javaslatok öt ország esetében (Németország, Írország, Luxemburg, Hollandia és Szlovákia) megfelelnek a Paktum rendelkezéseinek.

   A költségvetésiterv-javaslatok négy ország esetében (Észtország, Lettország, Szlovénia és Finnország) nagy vonalakban megfelelnek a Paktum rendelkezéseinek. Észtország, Lettország és Finnország tervei alapján némi eltérés várható az egyes országok középtávú költségvetési céljának teljesítéséhez vezető kiigazítási pályáktól. Szlovénia esetében az államháztartási hiányt a GDP 3%-a alá lehet csökkenteni a túlzotthiány-eljárás keretében kitűzött határidőig, de a várttól elmaradó költségvetési kiigazítás veszélyezteti a túlzott hiány időben és fenntartható módon történő kiigazítását. A Bizottság felhívja a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak.

   Hét ország (Belgium, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Málta, Ausztria és Portugália) költségvetésiterv-javaslatai potenciálisan nem felelnek meg a Paktumnak. Ausztria terve alapján jelentős eltérés várható a középtávú költségvetési cél teljesítéséhez vezető kiigazítási pályától, és ez áll fenn Málta esetében is, amennyiben a prevenciós ágba kerül. Spanyolország, Franciaország, Málta és Portugália költségvetésiterv-javaslatai kockázatokat rejtenek a túlzotthiány-eljárás előírásainak való megfelelés tekintetében. Különösen Franciaország esetében utalnak arra a rendelkezésre álló információk, hogy az ország 2014-ben ebben a szakaszban nem tett eredményes intézkedéseket, és 2015-ben potenciálisan nem felel meg a Paktumnak. A Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozó Belgium és Olaszország potenciálisan nem felel meg az adósságszabálynak. A Bizottság felhívja a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak.

8. Bizonyos esetekben a potenciális meg nem felelés kihatással van a túlzotthiány-eljárás lehetséges lépéseire. Franciaország, Olaszország és Belgium esetében a Bizottság a költségvetések véglegesítése, valamint a hatóságok november 21-én kelt levelében bejelentett strukturálisreform-program várt részletezése fényében 2015. március elején megvizsgálja a Paktum szerinti kötelezettségeiknek való megfelelést. Ez a három tagállam legmagasabb kormányzati szinten vállalta, hogy 2015 elején növekedést ösztönző strukturális reformokat

fogad el és hajt végre, amelyek középtávon várhatóan hatással lesznek az államháztartások fenntarthatóságára.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 6

2. Az euróövezetre vonatkozó fő megállapítások 7

3. Az egyes költségvetésiterv-javaslatok áttekintése 13

1. MELLÉKLET: A költségvetésiterv-javaslatok országspecifikus értékelése 22

2. MELLÉKLET: A 2014. őszi bizottsági előrejelzés módszertana és kiinduló feltételezései 27

3. MELLÉKLET: Érzékenységelemzés 29

4. MELLÉKLET: A strukturális reformok végrehajtása: a makrogazdasági egyensúlyhiányok kezelése és az adóék csökkentése 33

5. MELLÉKLET: Ábrák és táblázatok 36

1. Bevezetés

A gazdasági és monetáris unió gazdaságpolitikai koordinációjának javítása céljából az uniós jog előírja, hogy az euróövezeti tagállamok október 15-ig nyújtsák be a Bizottságnak a következő évre vonatkozó költségvetésiterv-javaslatukat[1]. E javaslatokban a tagállamok összefoglalják a nemzeti parlamenteknek beterjesztett költségvetés-tervezeteket. A Bizottság minden egyes tervet véleményez, aminek keretében értékeli, hogy a terv megfelel-e az adott ország Stabilitási és Növekedési Paktumból fakadó kötelezettségeinek. Emellett a Bizottság általános értékelést is összeállít az euróövezet egészének költségvetési helyzetéről és kilátásairól.

Az úgynevezett kettes csomag rendelkezéseivel összhangban október 15-ig tizenhat[2] euróövezeti tagállam küldte el a Bizottságnak 2015. évi költségvetésiterv-javaslatát. Belgium és Lettország eredetileg változatlan politikán alapuló költségvetésiterv-javaslatot nyújtott be, mivel a közelmúltbeli országos választásokból eredően még nem volt egyeztetett kormányzati költségvetési politikájuk, mindamellett Belgium egy héttel később benyújtotta a teljes programot[3].

Amellett, hogy tiszteletben tartják a tagállamok költségvetési autonómiáját, a bizottsági vélemények mindenekelőtt a nemzeti kormányok és parlamentek számára biztosítanak független szakpolitikai tanácsadást, megkönnyítve annak értékelését, hogy a költségvetés-tervezetek mennyiben felelnek meg az uniós költségvetési szabályoknak. A kettes csomag rendelkezései alapján átfogó eszközrendszer áll rendelkezésre, amely – a Szerződés szándékának megfelelően – lehetővé teszi a költségvetési politika közös érdekű ügyként való kezelését.

2014 júliusában emellett a Tanács felkérte az eurócsoportot, hogy a növekedésbarát és differenciált költségvetési politika biztosítása érdekében kövesse nyomon és hangolja össze az euróövezeti tagállamok költségvetési politikáit és az euróövezet együttes költségvetési irányvonalát[4]. A Tanács azt ajánlotta, hogy az euróövezeti tagállamok a 2014 és 2015 közötti időszakban egyenként vagy csoportosan hozzanak intézkedéseket a következők tekintetében: „A Bizottsággal szorosan együttműködve koordinálják az euróövezeti tagállamok költségvetési politikáit, különösen a költségvetésiterv-javaslatok értékelése keretében, hogy ezáltal biztosítsák az egységes és növekedésbarát költségvetési irányvonal érvényesülését az euróövezet egészében. Javítsák az államháztartás minőségét és fenntarthatóságát azáltal, hogy nemzeti és uniós szinten elsőbbséget biztosítanak a tárgyi és immateriális beruházások számára. Gondoskodjanak a nemzeti költségvetési keretek – és azok részeként a nemzeti költségvetési tanácsok – szilárdságáról.” Ez az ajánlás alapot szolgáltat a bizottsági értékeléshez.

---

1 Amint azt a költségvetésiterv-javaslatok monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya kiigazításának biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló 473/2013/EU rendelet tartalmazza. A rendelet a 2013 májusában hatályba lépett „kettes csomag” által tartalmazott két jogszabály egyike.

2 A makrogazdasági kiigazítási programban részt vevő fennmaradó euróövezeti tagállamoknak, Görögországnak és Ciprusnak nem volt kötelező ilyen dokumentumot benyújtania, mivel a kiigazítási program amúgy is biztosítja költségvetési folyamataik szigorú nyomon követését.

3 Lettország felkérést kap, hogy időben nyújtsa be a terv aktualizált változatát, hogy a Bizottság tájékozott véleményt tudjon alkotni a költségvetésiterv-javaslatról, és az eurócsoport megfelelően meg tudja tárgyalni, mielőtt a költségvetési törvényt a terveknek megfelelően elfogadná a nemzeti parlament.

4 A Tanács 2014. július 8-i ajánlása a hivatalos pénznemként az eurót használó tagállamok gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatások végrehajtásáról (HL C 247., 2014.7.29., 143. o.).

E közlemény célja kettős. Először, a költségvetésiterv-javaslatok horizontális értékelése alapján összesített képet ad az euróövezet költségvetési politikájáról. Ez az eljárás a stabilitási programok tavasszal végrehajtott horizontális értékeléséhez hasonlít, de a fókusz a következő éven van, nem pedig a középtávú költségvetési terveken. Másodszor, az országok szintjén ad áttekintést a költségvetésiterv-javaslatokról, miközben kifejti a Bizottság által a költségvetésiterv-javaslatok értékelésénél használt megközelítést. Ez a megközelítés lényegében a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeinek való megfelelés értékelését jelenti.

2. Az euróövezetre vonatkozó fő megállapítások

Általános megállapítások

Az idei költségvetésiterv-javaslatok megerősítik, hogy **a GDP-növekedés lassul** a Bizottság májusban közzétett 2014. tavaszi előrejelzéséhez képest. A tervekben szereplő makrogazdasági feltevések alapján a GDP 2014-ben 1%-kal nő a tizenhat érintett euróövezeti tagállamban (EA-16), ami elmarad a stabilitási programok (SP) idején, 2014 áprilisában várt 1,3%-tól (1. táblázat). 2015-re vonatkozóan az EA-16 GDP-növekedésének 1,5%-ra történő előrejelzett emelkedése elmarad a stabilitási programokban várt 1,7 %-tól. A növekedési becslések lefelé módosítása viszonylag elterjedt, és csak Spanyolország, Írország, Málta és Szlovénia számolt be növekedési előrejelzésének felfelé módosításáról, a többi országban jórészt jelentős csökkentésre került sor.

Az **inflációs kilátások** szintén lefelé módosultak a visszaeső energia- és élelmiszerárak miatt, de a jelentős gazdasági pangás is hozzájárult. A költségvetésiterv-javaslatok szerint az EA-16 idei 0,8%-os inflációja jelenti a mélypontot, amelyet 2015-ben némileg magasabb ráta követ (1,2%).

Az EA-16 **aggregált államháztartási hiánya**, miután 2008 óta első alkalommal 2013-ban újra a GDP 3%-a alá került, a költségvetésiterv-javaslatok szerint 2014-ben a GDP 2,6%-ára csökken, jóllehet ez magasabb a stabilitási programokban előrejelzett 2,4 %-os hiánynál. A hiánycsökkentés lassulása 2015-ben is nyilvánvaló, mivel az aggregált államháztartási hiány 0,4 százalékponttal a GDP 2,2%-ára csökken, szemben a tavasszal előrejelzett 0,6 százalékpontos eséssel. Ez a 2014–2015 közötti időszak romló növekedési kilátásaihoz kapcsolódik, de a költségvetési kiigazítás csökkenése is hozzájárul (lásd később).

Az aggregált adósságráta, amely 2015-ben a GDP 92,5%-át teszi ki, a tervek szerint lényegében nem változik ehhez az évhez képest. Ez eltér a stabilitási programoktól, amelyek azt vetítették előre, hogy a következő évben megkezdődik az adósságállomány csökkenése. Az aggregált ráta a tagállami számadatok széles skáláját rejti, az Olaszországban a GDP 133 %-át kitevő értéktől az Észtországban kicsivel kevesebb mint a GDP 10 %-át kitevő értékig. A szinteket tekintve a stabilitási programokban lévő adósságráta-adatok lefelé módosítása a nemzeti számlák új rendszerének (ESA 2010) bevezetését tükrözi, ami bőven ellensúlyozza a romló növekedési és inflációs kilátásokat és a konszolidációs erőfeszítések visszaesését.

A **tervezett költségvetési kiigazítás** részletesebb vizsgálata alapján a költségvetésiterv-javaslatok aggregált szinten 2014-ben és 2015-ben nem támasztják alá a strukturális egyenleg pozitív változásával mért konszolidációt. A tagállamok stabilitási programjaikban mindkét évre vonatkozóan a GDP 0,3%-át kitevő javulást feltételeztek. Mivel az EA-16-ból hat tagállam 2014-ben a

túlzotthiány-eljárás hatálya alatt marad[5], és a prevenciós ághoz tartozó tagállamok közül csak kettő esetében várható középtávú költségvetési célkitűzésük elérése vagy túlteljesítése 2014–2015-ben, úgy tűnik, nem teljesülnek a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményei. Ugyanakkor e tekintetben az aggregált strukturális kiigazítás csak szemléltetőnek tekinthető, mivel nem tükrözi a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményei tekintetében a tagállamok között mutatkozó jelentős különbségeket, amelyet a Bizottság az országspecifikus értékelésekben vesz figyelembe. Emellett az általános konszolidációs erőfeszítésre vonatkozó, a strukturális egyenleg változásán alapuló következtetéseket minősíteni kell, mivel a strukturális egyenleg nem mindig ad pontos képet a mögöttes költségvetési kiigazításról, például a bevételnek a gazdasági növekedésre való szokatlan reagálása miatt. Ugyanakkor a költségvetési konszolidáció aggregált szinten mutatkozó hiányát megerősíti a költségvetési kiigazítás alternatív mérőszámának használata, amely alapján 2014-ben és 2015-ben egyaránt mindössze a GDP 0,2 %-át teszi ki a kiigazítás[6].

1. táblázat: Az EA-16 gazdasági és költségvetési aggregátumainak áttekintése (2014–2015)

	2014			2015		
	2014. évi stabilitási programok (április)	**Költségvetésiterv-javaslatok (október)**	**2014. évi őszi bizottsági előrejelzés (november)**	**2014. évi stabilitási programok (április)**	**Költségvetésiterv-javaslatok (október)**	**2014. évi őszi bizottsági előrejelzés (november)**
A reál GDP növekedése (%-os változás)	1,3	1,0	0,8	1,7	1,5	1,1
HICP-infláció (%-os változás)	1,1	0,8	0,6	1,4	1,2	0,9
Államháztartási hiány (a GDP %-a)	-2,4	-2,6	-2,6	-1,8	-2,2	-2,4
A strukturális egyenleg változása (a GDP százalékpontjában)	0,3	0,0	0,1	0,3	0,1	0,0
Államadósság (a GDP %-ában)	94,3	92,7	93,1	93,1	92,5	93,6
Ciklikusan kiigazított kiadási arány (a potenciális GDP %-ában)	47,8	47,9	48,0	47,5	47,7	48,0

[5] Franciaország, Írország, Málta, Portugália, Szlovénia, Spanyolország.

[6] A költségvetésiterv-javaslatokban foglalt költségvetési kiigazítás alternatív mértékét megkaphatjuk úgy, hogy figyelembe vesszük a diszkrecionális bevételi intézkedések összegét, a ciklikusan kiigazított kiadási arány változása nélkül (A5.7. tábla). Ez alapján a költségvetési kiigazítás 2014-ben és 2015-ben egyaránt a GDP 0,2 %-át éri el az EA-16-ban. Noha ezek a becslések valamivel magasabbak a strukturális egyenleg változásánál (a GDP 0,0 %-a, illetve 0,1 %-a a két évben), a tavaszi adatokhoz képest a lefelé való módosítás mindkét kiigazítási mérőszám esetében ugyanolyan nagyságrendű. Ez alátámasztja, hogy a költségvetésiterv-javaslatokból származó aggregált költségvetési kiigazítás kisebb a tavaszi stabilitási programokban előrejelzettnél.

Ciklikusan kiigazított bevételi arány (a potenciális GDP %-ában)	46,9	46,7	46,8	46,7	46,5	46,8

Az államháztartás összetétele

A költségvetésiterv-javaslatok az egész euróövezetre vonatkozóan 2014–2015-ben csupán korlátozott mértékű változást jeleznek **az államháztartás összetételében** (A5.5. táblázat). A ciklikusan kiigazított kiadási arány várhatóan kissé (0,2 százalékponttal) csökken 2015-ben, ellensúlyozva a 2014. évi hasonlóan korlátozott mértékű növekedést[7]. A legtöbb kiadási kategóriában csökkenés várható, beleértve a közszféra bérköltségeit és különösen a kamatkiadásokat (A5.2. ábra), a szociális transzferek kivételével.

A költségvetésiterv-javaslatokban bemutatott adóügyi intézkedések – jóllehet növekedésbarát irányba mozdulnak – csak mérsékelten vannak hatással az **adó összetételére** 2015-ben. A társadalombiztosítási járulékokból származó bevétel 0,1 százalékpontos csökkenésének hatását ellensúlyozza a közvetlen adókból származó bevételek 0,1 százalékpontos emelkedése (A5.3. ábra). A GDP vonatkozásában várhatóan stabil marad a közvetett adók aránya.

Számos költségvetésiterv-javaslat utal a **munka adóterhének**, vagy más néven az adóéknek a kezelésére. A költségvetésiterv-javaslatokról alkotott bizottsági véleményeket kísérő szolgálati munkadokumentumokban egy külön háttérmagyarázat szerepel az adóék kezeléséről azon tagállamok tekintetében, amelyek erre a területre vonatkozó országspecifikus ajánlást kaptak[8], és/vagy ehhez kapcsolódó reformot jelentettek be költségvetésiterv-javaslatukban. E közlemény IV. melléklete további információt tartalmaz erről a témáról.

A költségvetésiterv-javaslatok alapján az euróövezet tagállamai egyértelműen tisztában vannak a munka magas adóterhének kezelése jelentette előnyökkel. Elsőként, noha a legtöbb euróövezeti tagállamban az elmúlt években folyamatosan növekedett az adóék, a költségvetésiterv-javaslatok csupán kevés olyan intézkedést tartalmaznak, amelyek tovább növelnék azt. Ezzel szemben számos tagállam tervez vagy hajt végre az adóék csökkentésére irányuló intézkedéseket. Másodszor, az adóék csökkentését célzó intézkedéseket nemcsak a viszonylag magas adóékkel rendelkező tagállamok irányoznak elő, hanem a viszonylag alacsony adóékkel rendelkezők is. Harmadszor, az adókedvezmények növelésével, vagy az alacsony jövedelemszintek adójának, illetve az alacsony jövedelműek társadalombiztosítási járulékainak csökkentésével számos intézkedés az alsóbb jövedelemkategóriákat célozza. Ugyanakkor az adóéket érintő legtöbb reform a kihívásokhoz képest viszonylag mérsékelt marad. Ez egyrészt azt tükrözi, hogy számos tagállamban nincs kellő költségvetési mozgástér, másrészt azt, hogy nehézséget okoz olyan ellensúlyozó intézkedések meghozatala, mint az állami kiadások csökkentése, vagy a növekedést kevésbé hátrányosan érintő, például fogyasztási, vagyon- vagy környezetvédelmi adók kivetése.

Az előrejelzések különbségei

[7] A ciklikusan nem kiigazított arány nagyobb mértékben, körülbelül 0,6 százalékponttal esik vissza 2015-ben, a szűkülő kibocsátási réshez kapcsolódó pozitív nevezőhatás miatt.

[8] HL C 247., 2014.7.29., 1. o.

A kettes csomag egyik újítása a tagállamok és a Bizottság előrejelzései közti potenciális eltérések enyhítésére irányul, mégpedig az előrejelzési folyamat költségvetési tanácsok általi fokozottabb felügyeletére vonatkozó követelmény bevezetése révén. A 10. oldalon az 1. háttérmagyarázat bemutatja, hogy a tagállamok hogyan alkalmazták azt a követelményt, miszerint a költségvetés-tervezeteknek **független makrogazdasági előrejelzéseken** kell alapulniuk.

Az **általános költségvetési kilátások** tekintetében a költségvetésiterv-javaslatok alapján 2015-ben az aggregált EA-16 államháztartási hiánya GDP-arányosan 0,2 százalékponttal alacsonyabb a bizottsági előrejelzésnél. Először is, a költségvetésiterv-javaslatok nagyobb költségvetési kiigazítást feltételeznek (a GDP 0,2 %-a szemben a GDP -0,1 %-át kitevő bizottsági előrejelzéssel, a fent említett alternatív mutató alkalmazásával mérve; lásd az A5.7. táblázatot). Másodszor, a tervek magasabb GDP-növekedést feltételeznek 2015-re (1,5 % szemben a Bizottság által előrejelzett 1,1 %-kal, ahol a különbség nagy részéért Németország felelős[9]). Mindazonáltal nem a makrogazdasági feltételezések magyarázzák legfőként a 2015. évi hiány-előrejelzések eltérését. Ennek az az oka, hogy a tagállamok összességében a magasabb GDP-növekedés előrejelzése mellett azzal számolnak, hogy a bevételek kisebb mértékben reagálnak a növekedésre a Bizottság által előrejelzettnél[10]. Ez a kisebbnek prognosztizált rugalmasság nagyjából ellensúlyozza a várt magasabb GDP-növekedés hatását. A Bizottság hiányra vonatkozó előrejelzése és a költségvetésiterv-javaslatok közti eltérés valójában nagyrészt a kiadásoldali kiigazítás eltérő értékeléséből származik.

Viszonylag nagyobb lehet az egyes költségvetésiterv-javaslatok és a Bizottság hiány-előrejelzése közötti különbség, aminek oka országonként eltérő. A Bizottság előrejelzése szerint a költségvetésiterv-javaslatokhoz képest magasabb a hiány Belgium, Spanyolország, Málta, Portugália és Szlovákia esetében, amelyek közül Málta mutatja fel a legnagyobb különbséget (A5.1. táblázat és A5.4. ábra). Az előrejelzések további különbségei mind 0,2 százalékpontos tartományon belül vannak, és a Bizottság Hollandia és Ausztria esetében alacsonyabb hiányt jelez előre.

Az aggregált államháztartási hiányra vonatkozó előrejelzésekhez hasonlóan a Bizottság magasabb **aggregált adósságot** jósol, mint a tagállamok. A Bizottság előrejelzése szerint az adósság 2015-ben mérsékelten tovább emelkedik a GDP 93 %-a fölé, szemben a költségvetésiterv-javaslatokban szereplő, lényegében változatlan szinttel. E különbség fő okai a Bizottság által előrejelzett magasabb államháztartási hiányok és az alacsonyabb nominális GDP-növekedés. Ebben az esetben is nagyobb lehet a költségvetésiterv-javaslatok és a Bizottság előrejelzése közötti különbség tagállami szinten, aminek oka országonként eltérő. A nagyobb eltérések Belgiumhoz, Németországhoz, Lettországhoz és Máltához köthetők, amelyek esetében a költségvetésiterv-javaslatokban becsült adósság a GDP körülbelül 2 %-ával alacsonyabb a bizottsági előrejelzésnél (A5.3. táblázat és A5.5. ábra). Az előrejelzésbeli eltérések a legtöbb esetben a GDP nulla és 1 %-a között mozognak. A Bizottság csak Szlovénia esetében jelez előre alacsonyabb hiányt. Ami az összetételt illeti, a bizottsági előrejelzés szerint még a költségvetésiterv-javaslatokban előrevetített ciklikusan kiigazított kiadási arány

[9] A költségvetésiterv-javaslat alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv a német szövetségi kormány tavaszi, áprilisban közzétett előrejelzésére épül. Mivel a közzétételét követően újabb hivatalos adatok és rosszabb konjunkturális mutatók kerültek napvilágra, a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzéséhez képest 2014-re és 2015-re jóval optimistább előrejelzéseket tartalmaz a gazdasági tevékenységek tekintetében. A német kormány a költségvetésiterv-javaslat benyújtása óta frissítette saját előrejelzését.

[10] A bevételek úgynevezett nettó rugalmassága, vagyis a bevételek százalékos változása a diszkrecionális intézkedések hatása nélkül, a GDP egy százalékos változására vonatkoztatva. A tervek alapján a bevételek aggregált rugalmassága 2015-ben alacsonyabb a bizottsági előrejelzést alátámasztó értéknél (0,8, illetve 1,0; lásd az A5.6. táblázatot).

korlátozott csökkenése esetében is fennáll a kockázat, hogy nem valósul meg (A5.5. táblázat). A Bizottság előrejelzése megerősíti, hogy a kiadásokon belül a közszféra bérei, a kamatfizetések és esetleg az állami beruházások súlya csökken, a szociális kifizetések aránya viszont tovább emelkedhet (A5.2. ábra). A bevételi oldalon a Bizottság előrejelzése összhangban van a költségvetésiterv-javaslatokkal (A5.3. ábra).

A kiigazítás mértéke és összetétele

A **strukturális költségvetési kiigazítás** mértéke tekintetében a bizottsági előrejelzés üzenete ugyanaz, mint a költségvetésiterv-javaslatoké; három év folyamatos költségvetési konszolidáció után az aggregált költségvetési irányvonal 2014-ben semleges az euróövezetben, és várhatóan 2015-ben is az marad. Aggregált szinten a költségvetési megszorítás elmaradása nagyjából elfogadható egyensúlynak tűnik a magas és növekvő államadósság-ráták miatt hangsúlyosabb fenntarthatósági követelmények, és a ciklikus feltételek között, amelyek jelentős és tartós, az előrejelzések szerint a következő években csak lassan szűkülő negatív kibocsátási résekre utalnak. Ugyanakkor a tervek értékelése megerősíti, hogy jelenleg várhatóan több tagállam sem teljesíti a Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti kötelezettségeit. E megfontolások összességében azt sugallják, hogy szorosan figyelemmel kell kísérni mind az euróövezet általános költségvetési irányvonalát, mind a tagállamok közti megoszlását a Paktum szabályai által biztosított mozgástérhez viszonyítva. Elvben lehetséges lenne az országok költségvetési politikái újbóli összehangolásának megvalósítása, ami minden tagállamban biztosítaná a Paktumnak való megfelelést, elkerülve az indokolatlan költségvetési megszorítást. Ez azt jelentené, hogy néhány országban ki kell használni a szabályok alapján rendelkezésre álló költségvetési mozgásteret.

A fenti megállapítások kifejezetten indokolják az uniós szintű ambiciózus beruházási tervet, amelynek célja az aggregált kereslet ösztönzése és a kínálati oldali korlátok csökkentése, és ezáltal az alkalmazkodó monetáris politika által biztosított élénkítés támogatása.

Az euróövezeti növekedés támogatásának ezen lehetősége az **államháztartási kiigazítás összetételének** vizsgálatakor válik meghatározóvá. Miközben a munkát terhelő adóktól való megfigyelhető elmozdulás – és a munka adóterhének csökkentésére tett számos szakpolitikai intézkedés – a helyes irányba tett lépés, a kiadások összetétele kismértékben, vagy egyáltalán nem mozdul el a növekedésbarát jelleg felé. Ez alátámasztja annak szükségességét, hogy jobban össze kell hangolni a tagállami szakpolitikákat a munkahely-teremtési, növekedési és beruházási csomag prioritásaival, többek között a szabályok által biztosított rugalmasság kihasználása révén.

1. háttérmagyarázat: A független költségvetési intézmények hozzájárulása a 2015. évi költségvetésiterv-javaslatokhoz

A kettes csomaghoz tartozó 473/2013/EU rendelet 1., 4. és 5. cikke utal a független szervekkel kapcsolatos koncepcióra. A rendelet az uniós és kormányközi jogszabályokban meghatározott azon korábbi követelmények további részletezését és kiterjesztését jelenti, amelyek független szerveket hatalmaznak fel a költségvetéshez kapcsolódó különböző feladatok elvégzésére. Két további terület került meghatározásra: i. a költségvetési szabályoknak való megfelelés monitoringja és ii. a makrogazdasági előrejelzések. A kettes csomaghoz kapcsolódó magatartási kódex végrehajtási rendelkezéseket állapított meg, amelyek iránymutatást adnak a tagállamoknak az előrejelzési folyamattal összefüggésben. Az említett rendelkezéseket kiegészítendő a Tanács 2014. július 8-án

felkérte az euróövezeti tagállamokat arra, hogy „gondoskodjanak a nemzeti költségvetési keretek – és azok részeként a nemzeti költségvetési tanácsok – szilárdságáról”.

Konkrétabban, a rendelet 4. cikkének (4) bekezdése szerint a költségvetés-tervezeteknek „független makrogazdasági előrejelzéseken kell alapulniuk”, amelyek a 2. cikk (1) bekezdésének b) pontja értelmében „független szervek által készített vagy jóváhagyott makrogazdasági előrejelzések.” A 2014 októberében benyújtott költségvetésiterv-javaslatok közül több tartalmaz hivatkozást a kettes csomag követelményeire, attól függően, hogy a tagállamok az alapul szolgáló makrogazdasági előrejelzés független elkészítése, vagy független jóváhagyása mellett döntöttek-e.

A költségvetésiterv-javaslatok alapján megállapítható, hogy a következő öt euróövezeti tagállamban az előrejelzést külön szerv készítette: Ausztria (*Österreichisches Institut für Wirtschaftsforschung,* WIFO), Belgium (*Bureau Fédéral du Plan,* FPB), Luxemburg (STATEC), Hollandia (*Centraal Planbureau,* CPB) és Szlovénia (*Urad Rs Za Makroekonomske Analize in Razvoj*, UMAR-IMAD). Németország előrejelzéseit még mindig a gazdasági minisztérium készíti, de kutatóintézetek által kidolgozott közös gazdasági előrejelzés alapján. A gazdasági elemzők független tanácsa novemberben megvizsgálja ezek megbízhatóságát. A költségvetésiterv-javaslat előrejelzése a közös gazdasági előrejelzés tavaszi kiadásán és a kormány előrejelzésén alapul és nem veszi figyelembe az ősszel készült közös gazdasági előrejelzést és kormányzati makrogazdasági előrejelzéseket. Finnországban a pénzügyminisztériumban dolgozzák ki a makrogazdasági előrejelzéseket, de tudomásul veszik, hogy szükség van olyan intézkedésekre, amelyek biztosítják az azt készítő csoport formális függetlenségét.

Észtország, Spanyolország, Írország, Olaszország és Szlovákia költségvetésiterv-javaslatai hivatkoznak a makrogazdasági előrejelzésekről különálló szervek által készített véleményekre (*Eelarvenõukogu*, *Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal* (AIReF), Irish Fiscal Advisory Council (IFAC), *Ufficio Parlamentare di Bilancio* (UPB) és a szlovák makrogazdasági előrejelzési bizottság). Franciaországban, Máltán és Portugáliában ugyan külön szerv adott véleményt (a HCFP (*Haut Conseil des Finances Publiques)*, a máltai nemzeti számvevőszék és a CFP (*Conselho das Finanças Públicas*), a költségvetésiterv-javaslatok nem tartalmaznak erre vonatkozó hivatkozást. Franciaország és Portugália esetében a véleményt végül belefoglalták a költségvetési dokumentumba. A Lettország által a szakpolitika változatlanságát feltételezve közzétett költségvetési dokumentum nem minősül költségvetésiterv-javaslatnak, így formálisan nem teszi szükségessé a külön szerv általi véleményezést. Észtország, Spanyolország, Írország, Olaszország, Málta, Portugália és Szlovákia esetében az előrejelzéseket a fent említett szervek nagyrészt jóváhagyták, de számos kockázatot emeltek ki. Franciaországban a 2015-re vonatkozó makrogazdasági forgatókönyvet a HCFP optimistának minősítette. Észtország, Spanyolország, Franciaország, Írország, Málta és Portugália tekintetében külső fejleményekből eredő lefelé ható, potenciálisan a vártnál kisebb exportnövekedésben megnyilvánuló kockázatokra történt utalás. Említésre kerültek továbbá a belföldi kereslettel (Franciaország), a fogyasztással (Spanyolország), illetőleg a beruházásokkal (Málta) kapcsolatos bizonytalanságok.

3. Az egyes költségvetésiterv-javaslatok áttekintése

A költségvetésiterv-javaslatokról kialakított bizottsági vélemények a terveknek a Stabilitási és Növekedési Paktummal és a Paktum alapján kibocsátott ajánlásokkal való összeegyeztethetőségére összpontosítanak. A túlzotthiány-eljárás alá tartozó tagállamok esetében a bizottsági vélemény azt értékeli, hogy az államháztartási és a strukturális hiányra vonatkozóan meghatározott célokat illetően milyen előrelépés történt a túlzott hiány kiigazítása terén. A Paktum prevenciós ága – azaz nem a túlzotthiány-eljárás – alatt álló euróövezeti tagállamok esetében a középtávú költségvetési cél felé tett haladást abból a szempontból értékeli a Bizottság, hogy az összhangban van-e a Stabilitási és Növekedési Paktummal és a Tanács által a tagállamokhoz intézett júliusi országspecifikus költségvetési ajánlásokkal.

A tervek értékelése a Bizottság 2014. őszi előrejelzésén alapul.

A Bizottság, miután egyes tagállamokkal konzultációt folytatott, amelynek keretében további információt kért, illetve rámutatott a benyújtott költségvetésiterv-javaslatokhoz kapcsolódó kezdeti aggályokra, október végén megállapította, hogy nincs olyan költségvetésiterv-javaslat, amely esetében a 473/2013/EU rendelet 7. cikkének (2) bekezdése szerint különösen súlyos meg nem felelésről lenne szó. Mindazonáltal számos benyújtott terv potenciális meg nem feleléssel kapcsolatos aggályokra ad okot. A 2a. és a 2b. táblázatban az egyes országok költségvetésiterv-javaslatairól alkotott, november 28-án elfogadott bizottsági véleményekkel összhangban megfogalmazott értékeléseket foglaltuk össze a költségvetési-strukturális reformok[11] terén elért haladásról alkotott értékeléssel együtt. Az összehasonlítást megkönnyítendő, a költségvetésiterv-javaslatokról megfogalmazott értékeléseket három tág kategóriába rendeztük.

- **Megfelel:** A Bizottság előrejelzése alapján **nincs szükség** arra, hogy a tagállam a nemzeti költségvetési eljárásban a Stabilitási és Növekedési Paktumnak való megfelelés érdekében módosítsa a költségvetés-tervezetet. Azokban az esetekben azonban, amikor a Bizottság értékelése szerint a költségvetésiterv-javaslatokhoz konkrét kockázatok kapcsolódnak, a Bizottság felkéri az érintett tagállamokat, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

- **Nagy vonalakban megfelel:** A Bizottság felkéri a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében **tegyék meg a szükséges intézkedéseket** annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktumnak a következő indokolás alapján:

  A túlzotthiány-eljárás hatálya alá tartozó tagállamok esetében: miközben a Bizottság előrejelzése szerint a költségvetési hiányt a túlzotthiány-eljárásban meghatározott határidőre sikerül a Szerződésben a GDP 3 %-ában megállapított referenciaérték alá csökkenteni, a költségvetési intézkedések terén lényeges hiányosságok vannak, amelyek veszélyeztetik a túlzott hiány határidőre és fenntartható módon történő kiigazítását.

  A Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozó tagállamok esetében: a Bizottság előrejelzése szerint várhatóan nem valósul meg a középtávú cél eléréséhez 2015-ben szükséges strukturális kiigazítás, de a követelménytől való elmaradás nem jelent jelentős eltérést a

[11] Közvetlen költségvetési hatást jelentő strukturális reformok.

középtávú cél eléréséhez szükséges kiigazítástól[12]. Amennyiben azonban ez a helyzet éveken át fennáll, az a szükséges kiigazítástól való jelentős eltéréshez vezethet. Ezek a tagállamok értelemszerűen megfelelnek az adósságcsökkentési referenciaértéknek.

- **Potenciálisan nem felel meg:** a Bizottság előrejelzése alapján a költségvetésiterv-javaslat várhatóan nem biztosítja a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeinek való megfelelést. A Bizottság ezért felkéri ezen országok hatóságait, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében **tegyék meg a szükséges intézkedéseket** annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak a következő indokolás alapján:

  A túlzotthiány-eljárás hatálya alá tartozó tagállamok esetében: A Bizottság 2015. évi előrejelzése – amennyiben utólag igazolást nyer – a túlzotthiány-eljárás felgyorsításához vezethet, mivel az előrejelzés azzal számol, hogy a költségvetési kiigazítás nem valósul meg és a hiányra vonatkozó cél nem teljesül.

  A Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozó tagállamok esetében: a Bizottság előrejelzése szerint adott esetben 2015-ben jelentős lesz az eltérés a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától és/vagy az ország nem felel meg az államadósság-csökkentési referenciaértéknek (amelyik nagyobb kötelező erővel bír).

A nemzeti számlák ESA 2010 rendszerére való átállásnak és egyéb statisztikai módosításoknak a hiány- és adósságadatokra gyakorolt hatását figyelembe vették a tervek értékelése során (az ESA 2010-re való áttérés hatása Franciaország, Írország, Olaszország, Portugália és Finnország esetében volt a legjelentősebb). A bizottsági véleményeket kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumokban a statisztikai módosításokat mindenekelőtt kvalitatív szempontból vették figyelembe, és adott esetben kvantitatív szempontból, amennyiben hatásuk érintette a Paktumnak való megfelelés értékeléséhez használt fő változókat. Egyéb statisztikai változásra Észtország, Lettország és Szlovénia esetében történt kifejezett utalás. Más esetekben a hatás nem volt jelentős és/vagy nem módosítaná az értékelést.

A Bizottság értékelte továbbá a 2014. évi országspecifikus ajánlásokban körvonalazott költségvetési-strukturális reformok általános megfelelésének mértékét. A költségvetésiterv-javaslatokról megfogalmazott értékeléseket öt tág kategóriába rendeztük. Ezek a következők:

- **Nincs haladás:** A tagállam nem jelentett be, illetve nem fogadott el intézkedéseket a releváns országspecifikus ajánlás végrehajtása érdekében.

[12] Azon tagállam esetében, amely nem érte el középtávú költségvetési célját, az eltérés jelentősnek minősül, amennyiben:
i. a strukturális egyenlegnek a megfelelő kiigazítási pályától való eltérése egy éven belül legalább a GDP 0,5 %-át, vagy két egymást követő évben évente átlagosan legalább a GDP 0,25 %-át teszi ki; valamint
ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli kiadásnövekedés meghaladja a referenciának tekintett középtávú növekedési rátával összefüggésben meghatározott megfelelő kiigazítási pályát, és olyan negatív hatást gyakorolt az államháztartási egyenlegre, hogy az egyetlen évben vagy két egymást követő évben összesítve GDP-arányosan legalább 0,5 százalékponttal romlott.
Az eltérés akkor is jelentősnek tekinthető, ha az i. vagy ii. feltétel közül csak az egyik fennállása igazolt, és az általános értékelés azt állapítja meg, hogy ez a feltétel a legmegfelelőbb a mögöttes költségvetési kiigazítás méréséhez.

- **Korlátozott haladás:** A tagállam jelentett be intézkedéseket a releváns országspecifikus ajánlás végrehajtása érdekében, de úgy tűnik, hogy ezek az intézkedések nem elegendőek és/vagy elfogadásuk/végrehajtásuk kockázatoknak van kitéve.

- **Némi haladás:** A tagállam jelentett be vagy fogadott el intézkedéseket a releváns országspecifikus ajánlás végrehajtása érdekében. Ezek az intézkedések ígéretesek, de eddig még nem került sor az összes intézkedés végrehajtására, és a végrehajtás nem minden esetben biztosított.

- **Jelentős haladás:** A tagállam fogadott el intézkedéseket, amelyek többségét végrehajtották. Ezek az intézkedések jelentősek a releváns országspecifikus ajánlás végrehajtása szempontjából.

- **Maradéktalanul végrehajtva:** A tagállam olyan intézkedéseket fogadott el és hajtott végre, amelyek megfelelően végrehajtják a releváns országspecifikus ajánlást.

2a. táblázat: Az egyes költségvetésiterv-javaslatokra vonatkozó bizottsági vélemények áttekintése – a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozó tagállamok

Ország	A költségvetésiterv-javaslatok általános megfelelése a Stabilitási és Növekedési Paktumnak		Általános megfelelés a 2014. évi országspecifikus ajánlásokban javasolt költségvetési-strukturális reformoknak	
	A Bizottság 2014. őszi előrejelzésén alapuló következtetés	Megfelelés a prevenciós ág követelményeinek 2014-ben és 2015-ben	Átfogó következtetés a költségvetési-strukturális reformok felé tett előrelépésről	Az adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlások végrehajtását célzó fő intézkedések a költségvetésiterv-javaslatokban
BE	Potenciálisan nem felel meg	2014: némi eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától; az adósságcél teljesülése veszélyben 2015: némi eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától; az adósságcél teljesülése veszélyben	Némi haladás	Adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás Személyi jövedelemadóval kapcsolatos jóváírások növelése, munkaadói társadalombiztosítási járulékok csökkentése.
DE	Megfelel	2014: MTO túlteljesült; az adósságcél teljesül 2015: MTO túlteljesült; az adósságcél teljesül	Korlátozott haladás	Adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás 2014-ben a személyijövedelemadó-kedvezmény növelése; a nyugdíjjárulék mértékének eredetileg tervezett csökkentése nem valósult meg a további nyugellátások finanszírozása érdekében. 2015-től a tartós ápolás-gondozási

				járulék mértékének növelése és az egészségbiztosítás finanszírozásának reformja.
EE	Nagy vonalakban megfelel	2014: némi eltérés a 2015. évi MTO felé vezető kiigazítási pályától; 2015: némi eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától;	Nincs haladás	Adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás A személyi jövedelemadó-kulcsok és a munkanélküliségi biztosítási járulékok csökkentése. Az alapkedvezmény növelése.

IT	Potenciálisan nem felel meg	2014: a rendkívül kedvezőtlen gazdasági feltételek miatt engedélyezett az eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától; az adósságcél teljesülése veszélyben 2015: jelentős eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától; az adósságcél teljesülése veszélyben	Némi haladás	Adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás Bérköltségek levonhatósága a regionális iparűzési adó alapjából. Az alacsony keresetűeknek biztosított (az ESA 2010-ben szociális transzferként kezelt) állandó adójóváírás, jelenleg csak 2014 tekintetében finanszírozva. A munkáltatók tb-járulékok alóli, 2015-ben határozatlan idejű szerződéssel felvett alkalmazottakra vonatkozó hároméves mentessége
LV	Nagy vonalakban megfelel	2014: nincs eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától 2015: a változatlan szakpolitikát feltételező költségvetésiterv-javaslat alapján van némi eltérés a 2015. évi MTO felé vezető kiigazítási pályától	Korlátozott haladás	Adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás A leköszönő kormány által benyújtott költségvetésiterv-javaslatban nincsenek intézkedések. Azonban a 2015 és 2017 közötti időszakra vonatkozó adópolitikai stratégia a minimálbér növelését és az adómentes minimumjövedelem növelését tervezi.
LU	Megfelel	2014: MTO túlteljesült 2015: nincs eltérés az MTO-tól	Némi haladás	Nincs az adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás
MT[13]	Potenciálisan nem felel meg	2014: túlzotthiány-eljárás alá tartozik 2015: jelentős eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától; az adósságcél teljesül	Némi haladás	Nincs az adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás
NL	Megfelel	2014: nincs eltérés az MTO-tól; az adósságcél teljesül 2015: nincs eltérés az	Némi haladás	Adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás A munkavállalóknak

[13] Málta jelenleg a korrekciós ághoz tartozik, ugyanakkor 2015-től a preventív ághoz sorolható át, amennyiben időben és fenntartható módon korrekciót valósít meg.

		MTO-tól; az adósságcél teljesül		biztosított adójóváírás reformja, az alacsonyabb és közepes jövedelmekre nehezedő teher enyhítése. A személyijövedelem-adó mértékének csökkentése a legalacsonyabb adósávban.

AT	Potenciálisan nem felel meg	2014: némi eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától; az adósságcél teljesül 2015: jelentős eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától; az adósságcél teljesül	Korlátozott haladás	Adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás Az adóék csökkentését célzó reform általános bejelentéséről 2015 márciusában döntenek.
SK	Megfelel	2014: nincs eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától 2015: nincs eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától	Korlátozott haladás	Nincs az adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás
FI	Nagy vonalakban megfelel	2014 némi eltérés az MTO-tól 2015: némi eltérés az MTO felé vezető kiigazítási pályától;	Némi haladás	Nincs az adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás

2b. táblázat: Az egyes költségvetésiterv-javaslatokra vonatkozó bizottsági vélemények áttekintése – a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozó tagállamok

Ország	**A költségvetésiterv-javaslat általános megfelelése a Stabilitási és Növekedési Paktumnak**		**Általános megfelelés a 2014. évi országspecifikus ajánlások költségvetési-strukturális reformokra vonatkozó ajánlásainak**	
	A Bizottság 2014. őszi előrejelzésén alapuló következtetés	**Megfelelés a túlzotthiány-eljárásnak 2014–2015-ben**	**Átfogó következtetés a költségvetési-strukturális reformok felé tett előrelépésről**	**Az adóék csökkentésére vonatkozó fő intézkedések a költségvetésiterv-javaslatokban**
ES	Potenciálisan nem felel meg	2014 az államháztartási hiányra vonatkozó cél teljesül 2015 kiegészítő intézkedések hiányában a megfelelés nem biztosított	Némi haladás	Adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás A személyi jövedelemadó-kulcsok csökkentése a 2014-ben aláírt új szerződések esetében. A társadalombiztosítási járulékok átmeneti csökkentése.
FR	Potenciálisan nem felel meg	2014 potenciálisan nincs eredményes intézkedés 2015 kiegészítő intézkedések hiányában a megfelelés nem biztosított	Korlátozott haladás	Adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás 2014-től új adójóváírás a minimálbér legfeljebb 2,5-szeresét kitevő bérekre. Munkaadói társadalombiztosítási járulékok csökkentése. Az

				alacsony keresetű munkavállalók személyi jövedelemadójának csökkentése

IE	Megfelel	2014 eredményes intézkedés 2015 várhatóan időben megtörténik a kiigazítás	Némi haladás	Nincs az adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás
PT	Potenciálisan nem felel meg	2014 potenciálisan nincs eredményes intézkedés 2015 kiegészítő intézkedések hiányában a megfelelés nem biztosított	Korlátozott haladás	Nincs az adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás
SI	Nagy vonalakban megfelel	2014 potenciálisan nincs eredményes intézkedés 2015 várhatóan időben megtörténik a kiigazítás	Korlátozott haladás	Nincs az adóékre vonatkozó országspecifikus ajánlás

1. MELLÉKLET: A költségvetésiterv-javaslatok országspecifikus értékelése

A Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozó tagállamok

Az országra vonatkozó kötelezettségeknek megfelelő terv

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az átmeneti adósságszabály hatálya alá tartozó **Németország** költségvetésiterv-javaslata megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Azonban a jelentős fiskális mozgástér, a beruházási igények és a rendkívül alacsony kamatlábak – amelyek azt jelzik, hogy a társadalmi megtérülések jelentősen meghaladják a hitelfelvételi költségeket – lehetőséget adnak az állami beruházások felfuttatására. Németországnak biztosítania kell továbbá, hogy a makrogazdasági előrejelzéseket független szerv készítse el vagy hagyja jóvá. A Bizottság véleménye szerint Németország korlátozott haladást ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében és felkéri a hatóságokat, hogy gyorsítsák fel a végrehajtást.

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozó **Luxemburg** költségvetésiterv-javaslata megfelel a Paktum rendelkezéseinek. Konkrétan: Luxemburg a strukturális egyenleg romlása miatt 2015-ben a középtávú költségvetési cél tekintetében igénybe fogja venni a mozgásterét, miközben továbbra is betartja az országspecifikus középtávú költségvetési célt. A strukturális többlet csökkenése nagyrészt az e-kereskedelemmel kapcsolatos jogszabály változásához kapcsolódó héabevétel-csökkenésnek (a GDP körülbelül 1,5 %-a) tudható be, amit csak részben kompenzálnak a költségvetésiterv-javaslatban tervezett új intézkedések. Azonban a héabevétel-kiesések a vártnál nagyobbak lehetnek. A Bizottság ezért felkéri a hatóságokat, hogy e kockázatok felmerülése esetén álljanak készen további intézkedések meghozatalára. A Bizottság véleménye szerint Luxemburg némi haladást tett a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és felkéri a hatóságokat, hogy tegyenek további előrelépést.

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az átmeneti adósságszabály hatálya alá tartozó **Hollandia** költségvetésiterv-javaslata megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. A Bizottság felkéri a hatóságokat a 2015. évi költségvetés szigorú végrehajtására. A Bizottság véleménye szerint Hollandia eredményeket ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és felkéri a hatóságokat, hogy tegyenek további előrelépést.

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Paktum prevenciós ágához tartozó **Szlovákia** költségvetésiterv-javaslata megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Konkrétan: a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján az államháztartási hiány várhatóan nem haladja meg a Szerződésben meghatározott referenciaértéket, bár a hiány 2014. évi alakulása tekintetében fennállnak bizonytalanságok. Szlovákia 2014-ben jogosult a beruházási záradékra, ami lehetővé teszi számára, hogy 2014-ben átmenetileg eltérjen a középtávú költségvetési cél eléréséhez szükséges kiigazítási pályától. Az előrejelzések szerint 2015-ben, amikor ezt az átmeneti eltérést ellentételeznie kell, Szlovákia megfelelő előrelépést tesz majd középtávú költségvetési céljai felé. Fentiek fényében és figyelembe véve, hogy a költségvetésiterv-javaslat alapjául szolgáló nemzeti államadósság-korlát már nem alkalmazandó, a Bizottság felkéri a hatóságokat: álljanak készen arra, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében megtegyék a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a

2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság véleménye szerint Szlovákia továbbá korlátozott előrelépést tett a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és ezért felkéri a hatóságokat a végrehajtás felgyorsítására.

Nagy vonalakban megfelelő tervek

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Paktum prevenciós ágához tartozó **Észtország** költségvetésiterv-javaslata nagy vonalakban megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Mindenekelőtt a bizottsági előrejelzés szerint 2015-ben némi eltérés várható a középtávú cél teljesítéséhez vezető kiigazítási pályától. A Bizottság felkéri a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság véleménye szerint Észtország továbbá nem ért el újabb eredményeket a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és ezért felkéri a hatóságokat a végrehajtási folyamat felgyorsítására.

Lettország október 15-én a szakpolitika változatlanságán alapuló költségvetésiterv-javaslatot nyújtott be. A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a prevenciós ághoz tartozó Lettország költségvetésiterv-javaslata nagy vonalakban megfelel a Paktum rendelkezéseinek. A Bizottság felkéri a hatóságokat, hogy a 2015. évi költségvetés keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosításához, hogy megfeleljenek a Stabilitási és Növekedési Paktumnak. A Bizottság véleménye szerint Lettország továbbá korlátozott haladást ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és ezért felkéri a hatóságokat a végrehajtás felgyorsítására. Az új kormány 2014. november 22-én benyújtotta a költségvetésiterv-javaslat aktualizált változatát, amelyet a Bizottság még a költségvetésre vonatkozó törvényjavaslat nemzeti parlament által tervezett elfogadását megelőzően véleményezni szándékozik.

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a prevenciós ághoz tartozó **Finnország** költségvetésiterv-javaslata nagy vonalakban megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. A Bizottság felkéri a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. Emellett Finnországnak megfelelő jogi keretet kell kialakítania, hogy garantálja a költségvetés-tervezet alapjául szolgáló makrogazdasági előrejelzések független jóváhagyását vagy kidolgozását. A Bizottság véleménye szerint továbbá Finnország némi haladást ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és felkéri a hatóságokat a további előrelépésre.

Potenciálisan nem megfelelő tervek

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Paktum prevenciós ágához és az adósságszabály hatálya alá tartozó **Belgium** költségvetésiterv-javaslata potenciálisan nem felel meg a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. A Bizottság ezért felkéri a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság véleménye szerint Belgium emellett némi haladást ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és ezért felkéri a hatóságokat a további előrelépésre. A Bizottság 2015. március elején a költségvetési törvény véglegesítése és a strukturális reformokra irányuló programnak a hatóságok november 21-én kelt, Michel

miniszterelnök, valamint van Overtveldt és Jamar miniszterek által aláírt levelében bejelentett, várt részletezése miatt felül fogja vizsgálni Belgium Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti kötelezettségeire vonatkozó álláspontját.

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az átmeneti adósságszabály hatálya alá tartozó **Olaszország** költségvetésiterv-javaslata potenciálisan nem felel meg a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. A Bizottság ezért felkéri a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság véleménye szerint Olaszország emellett némi előrehaladást ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, de felkéri a hatóságokat a további előrehaladásra. Ezzel összefüggésben a GDP-arányos államadósságnak az elkövetkező években az adósságszabállyal összhangban álló, csökkenő pályára állításához a hatóságok a növekedési kilátásokat előmozdító, a folyó elsődleges kiadásokat szigorú ellenőrzés alatt tartó, ugyanakkor a közkiadások általános hatékonyságát növelő szakpolitikákkal, illetve a tervezett privatizációs műveletekkel tudnának hozzájárulni. A Bizottság 2015. március elején a költségvetési törvény véglegesítése és a strukturális reformokra irányuló programnak a hatóságok november 21-én kelt, Padoan miniszter által aláírt levelében bejelentett, várt részletezése miatt felül fogja vizsgálni Olaszország Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti kötelezettségeire vonatkozó álláspontját.

A Bizottság úgy véli, hogy **Málta** költségvetésiterv-javaslata potenciálisan nem felel meg a Paktum rendelkezéseinek. Málta jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozik, ugyanakkor 2015-től a preventív ághoz sorolható át, amennyiben időben és fenntartható módon korrekciót valósít meg. A Bizottság előrejelzése szerint a strukturális kiigazítás messze elmarad a Tanács által az EDP-ajánlásban javasolt mértéktől, és rámutat annak a kockázatára, hogy a megfelelő alátámasztó erőfeszítés nyilvánvaló hiánya miatt nem valósul meg a túlzott hiány kiigazítása. A Bizottság előrejelzése szerint továbbá az adósságszabálynak való megfelelés 2014-ben nincs teljes mértékben biztosítva. Végül, a Bizottság előrejelzése alapján 2015-ben mind a strukturális egyenlegre, mind a kiadásokra vonatkozó referenciaérték alapján a középtávú költségvetési cél megvalósításához szükséges kiigazítási pályától való jelentős eltérés várható, szemben a költségvetésiterv-javaslatban várttal. A Bizottság ezért felkéri a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság elismeri, hogy Málta ért el némi haladást a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében. Mindazonáltal felkéri a hatóságokat, hogy gyorsítsák fel az előrelépést azon tervezett intézkedések tekintetében, amelyek az egészségügyi rendszer pénzügyi fenntarthatóságának javítására, a nyugdíjreformmal kapcsolatos további intézkedések foganatosítására, valamint annak biztosítására irányulnak, hogy az adószabályok betartásának javítását és az adócsalás elleni küzdelmet célzó intézkedések a várt eredményekkel szolgáljanak.

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az átmeneti adósságszabály hatálya alá tartozó **Ausztria** költségvetésiterv-javaslata potenciálisan nem felel meg a Paktum rendelkezéseinek. Mindenekelőtt, a Bizottság véleménye alapján a 2015. évi költségvetésiterv-javaslat – az októberben bejelentett intézkedések figyelembevételével – mind a strukturális egyenlegre, mind a kiadásokra vonatkozó referenciaérték alapján a középtávú költségvetési cél megvalósításához szükséges kiigazítási pályától való jelentős eltérésre utal. A

Bizottság ezért felkéri a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság véleménye szerint Ausztria korlátozott haladást ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében kibocsátott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében és felkéri a hatóságokat, hogy gyorsítsák fel végrehajtási erőfeszítéseiket.

A Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozó tagállamok

Az országra vonatkozó kötelezettségeknek megfelelő terv

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozó **Írország** költségvetésiterv-javaslata megfelel a Paktum rendelkezéseinek. Mindazonáltal a Bizottság felkéri Írországot, hogy használja ki a vártnál erőteljesebb gazdasági fellendülést a GDP-arányos adósságráta visszaszorításának felgyorsítására. Bár a jelenlegi előrejelzések összhangban állnak a túlzott hiány kellő időben történő kiigazításával, a 2015-re és 2016-ra vonatkozó hiánycélok ambiciózusabb meghatározása elősegíthetné a rendkívül magas GDP-arányos államadósság határozott csökkenését. Végül a Bizottság felkéri Írországot, hogy szükség esetén álljon készen a túlzott hiány kellő időben történő kiigazításának biztosításához szükséges intézkedések megtételére 2015-ben. A Bizottság véleménye szerint továbbá Írország eredményeket ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, így felkéri a hatóságokat, hogy tegyenek további előrelépést.

Nagy vonalakban megfelelő tervek

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozó **Szlovénia** költségvetésiterv-javaslata nagy vonalakban megfelel a Paktum rendelkezéseinek. A költségvetésiterv-javaslat a túlzott hiány időben történő kiigazítását irányozza elő, mivel az államháztartási egyenleg az előrejelzés szerint a GDP 3 %-a alá kerül 2015-ben – ugyanakkor strukturális értelemben várhatóan nem teljesül az ajánlott költségvetési konszolidáció. A Bizottság felhívja a hatóságokat: álljanak készen arra, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében megtegyék a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság véleménye szerint Szlovénia továbbá korlátozott előrelépést tett a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és ezért felkéri a hatóságokat a végrehajtás felgyorsítására.

Potenciálisan nem megfelelő tervek

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozó **Spanyolország** költségvetésiterv-javaslata potenciálisan nem felel meg a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeinek. Mindenekelőtt a költségvetésiterv-javaslat várhatóan nem biztosítja az EDP-ajánlásban megállapított költségvetési céloknak való megfelelést. A Bizottság ezért felhívja a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság véleménye szerint továbbá Spanyolország ért el némi haladást a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és felkéri a hatóságokat, hogy tegyenek további előrelépést.

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozó **Franciaország** költségvetésiterv-javaslata potenciálisan nem felel meg a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeinek. Az október 27-én előterjesztett kiegészítő csomagot figyelembe véve a strukturális egyenleg kiigazítása várhatóan a GDP 0,3 %-ának felel meg, szemben a Tanács által 2013-ban ajánlott 0,8 %-kal. A Bizottság ezért felkéri a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság véleménye szerint Franciaország továbbá korlátozott haladást ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott költségvetési ajánlások strukturális része tekintetében, és ezért felkéri a hatóságokat a végrehajtás felgyorsítására. Összességében az eddig rendelkezésre álló információk azt jelzik, hogy Franciaország ebben a szakaszban nem tett eredményes intézkedéseket 2014 tekintetében. A Bizottság 2015. március elején a költségvetési törvény véglegesítése és a strukturális reformokra irányuló programnak a hatóságok november 21-én kelt, Valls miniszterelnök által aláírt levelében bejelentett, várt részletezése miatt felül fogja vizsgálni Franciaország Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti kötelezettségeire vonatkozó álláspontját.

A Bizottság úgy véli, hogy a jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum korrekciós ágához tartozó **Portugália** költségvetésiterv-javaslata potenciálisan nem felel meg a Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeinek. Mindenekelőtt fennáll annak a kockázata, hogy a költségvetésiterv-javaslat nem teljesíti a túlzott hiány 2015-ig történő megszüntetésére vonatkozó tanácsi ajánlást. A kockázat főleg abból ered, hogy a makrogazdasági fejlemények költségvetésre gyakorolt hatására vonatkozó feltételezések kedvezőek és hiányoznak a tervet alátámasztó strukturális intézkedések. A költségvetési kiigazítás egyértelműen elmarad az ajánlottól és így jelzi, hogy 2015-ben jelentős további strukturális konszolidációs intézkedésekre van szükség a túlzott hiány hiteles és tartós kiigazításának alátámasztásához. A Bizottság ezért felhívja a hatóságokat, hogy a nemzeti költségvetési folyamat keretében tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a 2015. évi költségvetés megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum szabályainak. A Bizottság véleménye szerint Portugália továbbá korlátozott haladást ért el a Tanács által a 2014. évi európai szemeszter keretében elfogadott ajánlások strukturális része tekintetében, és ezért felkéri a hatóságokat a végrehajtás felgyorsítására.

2. MELLÉKLET: A 2014. őszi bizottsági előrejelzés módszertana és kiinduló feltételezései

A 473/2013/EU rendelet 7. cikkének (4) bekezdése szerint az általános értékeléshez csatolni kell „a Bizottság szolgálatai által az egyes tagállamokra vonatkozóan készített legfrissebb gazdasági előrejelzések módszertanát (a modellekkel együtt) és feltételezéseit – beleértve az összesített költségvetési intézkedések gazdasági növekedésre gyakorolt hatására vonatkozó becsléseket is”. A Bizottság szolgálatai által függetlenül készített 2014. évi őszi előrejelzés kiinduló feltételezéseit maga az előrejelzés ismerteti[14].

A 2013-ig szóló költségvetési adatok a tagállamok 2014. október 1-jéig a Bizottságnak megküldött és az Eurostat által október 21-én ellenőrzött adatain alapulnak. Az Eurostat visszavonta a Hollandia által a költségvetési hiányra vonatkozóan benyújtott adatok minőségével kapcsolatos fenntartásait, amelyeket a 2014. április 23-i Eurostat-sajtóközleményben tett közé, és amelyek az SNS Reaal 2013. évi államosításához és szerkezetátalakításához kapcsolódó állami intervenciók statisztikai hatásával kapcsolatos bizonytalanságokra vonatkoztak, mivel a holland statisztikai hivatal tisztázta a hatás nagyságrendjét. Az Eurostat nem módosította a 2014. őszi bejelentési időszakban a tagállamok által szolgáltatott adatokat.

Az őszi előrejelzés elkészítése során a Bizottság az Eurostat 2009. július 15-i határozatának megfelelően vette figyelembe a pénzügyi stabilitást támogató intézkedéseket[15]. Az érintett tagállam ellenkező értelmű bejelentése hiányában az elegendő részletességgel ismert tőkejuttatásokat pénzügyi műveletként veszi számba az előrejelzés, azaz az államadósságot növelő, de a hiányt nem érintő tételként. A banki kötelezettségekre és betétekre vállalt állami garanciák nem minősülnek állami kiadásnak, kivéve abban az esetben, ha azokat az előrejelzés véglegesítésének időpontjáig lehívták. Meg kell jegyezni azonban, hogy a kormányok vagy a kormányzati szektorhoz tartozó más szervezetek által a bankoknak nyújtott hitelek általában államadósság-növelő tételek.

2015-re vonatkozóan a Bizottság figyelembe vette a már elfogadott vagy a nemzeti parlamenteknek benyújtott költségvetéseket, és számolt minden egyéb, elegendő részletességgel ismert intézkedéssel. Az előrejelzés tükröz minden olyan információt, amelyet az október közepéig benyújtott költségvetésiterv-javaslatok tartalmaznak. 2016-ra vonatkozóan az előrejelzés a szakpolitikai irányvonal változatlanságát feltételezi, azaz a bevételi és kiadási folyamatok extrapolációjával és az elegendő részletességgel ismert intézkedések beszámításával történt.

Az államadósságra vonatkozó, európai szinten összesített 2014–2016-os adatokat nem konszolidált alapon számítottuk (azaz nem korrigáltuk őket a kormányközi hitelekkel). Az idősorok konzisztenciáját biztosítandó, a visszamenőleges adatokat ugyanilyen alapon mutatjuk be. Ennek hatására a 2013. évi GDP-arányos adósságráta az euróövezetben 2,2 százalékponttal (az EU egésze tekintetében pedig 1,7 százalékponttal) magasabb, mint az Eurostat 158/2014. számú sajtóközleményében 2014. október 21-én közzétett konszolidált államadósság-ráta[16]. Az egyes

[14] A Bizottság 2014. évi őszi előrejelzésének alapjául szolgáló módszertani feltételezések a következő címen érhetők el: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/forecasts/index_en.htm).

[15] Elérhető a következő címen: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-15072009-BP/EN/2-15072009-BP-EN.PDF.

[16] Elérhető a következő címen: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-21102014-AP/EN/2-21102014-AP-EN.PDF.

tagállamokra vonatkozó 2014–2016-os államadósság-előrejelzések tartalmazzák az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (EFSF)[17] számára nyújtott garanciák, a más tagállamoknak nyújtott bilaterális kölcsönök, illetve az Európai Stabilitási Mechanizmusban (ESM) vállalt, az előrejelzés véglegesítésének időpontjában tervezett tőkerészesedés-befizetések hatását.

A Bizottság 2014. évi őszi előrejelzése szerint a 2015. évre vonatkozó költségvetésiterv-javaslatokba foglalt költségvetési intézkedések összesítve a GDP körülbelül 0,2%-át teszik ki. A kiadáscsökkentés a becslések szerint a GDP 0,25 %-át teszi ki, míg a bevételi intézkedések összesítve csekély hiánynövelő hatással járnak. Összességében a növekedésre gyakorolt mechanikus hatás rövid távon körülbelül 0,15 százalékpont lesz.

Ezt az előrejelzést azonban némi óvatossággal kell kezelni:

- A kezeletlenül maradó államháztartási egyensúlytalanságok növelhetik a pénzügyi eszközök sérülékenységét, ezáltal magasabb felárakhoz és hitelkamatlábakhoz vezethetnek, ami negatív hatást gyakorol a növekedésre.
- A rendelet a költségvetésiterv-javaslatokban bemutatott intézkedések hatásának értékelését irányozza elő. Ezért az értékelés nem terjed ki a költségvetésiterv-javaslat benyújtását megelőzően hozott és hatályba lépő intézkedésekre (jóllehet ezek az előrejelzést befolyásolhatják).
- A 2015-ben hatályossá váló intézkedések kompenzálhatják a hatályos, 2014-ben egyszeri hatásokat okozó intézkedéseket és a kiadások trendszerű emelkedését. Az egyszeri hatások a Bizottság szerint 2014-ben az EA-16 szintjén összesítve a GDP 0,0%-át teszik ki, míg a szakpolitikai intézkedések nélküli (a ciklikusan kiigazított kiadási arány változásában kifejezett) trendszerű kiadásnövekedés a GDP 0,25%-ának felel meg.

[17] Az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz műveleteinek statisztikai nyilvántartásáról szóló 2011. január 27-i Eurostat-határozatnak megfelelően, amely megtalálható az alábbi weboldalon: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/2-27012011-AP/EN/2-27012011-AP-EN.PDF.

3. MELLÉKLET: Érzékenységelemzés

A 473/2013/EU rendelet 7. cikke szerint „az általános értékelés olyan érzékenységi elemzéseket tartalmaz, amelyek jelzik az államháztartás fenntarthatóságához kapcsolódó kockázatokat kedvezőtlen gazdasági, pénzügyi vagy költségvetési fejlemények esetén". Ebben a mellékletben ennek megfelelően az esetleges (növekedésre és kamatlábakra ható) makrogazdasági sokkoknak az államháztartások helyzetére gyakorolt hatását elemezzük, sztochasztikus szimulációval meghatározott adósságprognózisok eredményeire támaszkodva[18]. Az elemzés segít felmérni egyrészt a nominális GDP-növekedésre ható lefelé és felfelé irányuló kockázatoknak az államházadósság dinamikájára gyakorolt lehetséges hatását (figyelembe véve egyúttal a költségvetési mérleg ciklikus komponensére az automatikus stabilizátorok működésén keresztül kifejtett hatásukat), másrészt a pozitív/negatív fejlemények pénzügyi piacokra és ezen keresztül az államháztartás alacsonyabb/magasabb finanszírozási költségeire gyakorolt hatását.

A sztochasztikus szimuláció esetében a makrogazdasági feltételek jövőbeli bizonytalanságát az államadósság dinamikájának elemzésében egy „központi" adósságpályától való eltérések jelzik, mely pálya a két alábbi, az EA-16-ra[19] vonatkozó ábrán a Bizottság 2014. őszi előrejelzésében levő forgatókönyvnek és a költségvetésiterv-javaslatokból körvonalazódó forgatókönyvnek (DBP-forgatókönyv) felel meg (mindkét esetben a költségvetés-politikai irányvonal változatlanságára vonatkozó szokásos feltételezéssel élve az előrejelzés időhorizontján túl). A lehetséges adósságpályáknak az ábrákon látható kúpszerű eloszlása a központi forgatókönyvhöz használt makrogazdasági feltételekben (rövid és hosszú távú állampapír-kamatlábak, növekedési ráta) szimulált sokkok eredményeként áll elő. A kúp a mögöttes makrogazdasági feltételek széles halmazára vonatkozó szimulációkat képezi le – mintegy 2000 növekedési és kamatsokk-szimuláció eredménye. A sokkok mérete és korrelációja a változók historikus viselkedését tükrözi[20]. Ez azt jelenti, hogy a módszertan a bizonytalanságot nem valós időben ragadja meg, és az a jelenlegi helyzetben magasabb lehet, különösen a kibocsátási rés tekintetében. A szimulált adósságdinamika azt a tényt modellezi, hogy a növekedési sokkok az automatikus stabilizátorok működésének a költségvetési mérleg ciklikus összetevőjére gyakorolt hatásán keresztül „költségvetési sokkokká" alakulnak. Az ennek eredményeként előálló, az alábbi ábrákon látható legyezőábrák tehát az EA-16 adósságdinamikájára vonatkozó, a múltban megfigyelt méretű és korrelációjú növekedési és kamatsokkok esetleges bekövetkeztének figyelembevételével kalkulált valószínűségi információkat szolgáltatnak.

A legyezőábrákon szaggatott vonal jelzi a központi forgatókönyv alapján kirajzolódó adósságpályát (amely körül a makrogazdasági sokkokat modelleztük), míg a kúp közepén húzódó vastag vonal a sokkok szimulálásával kapott lehetséges adósságpálya-halmazt osztja ketté (annak medián értéke).

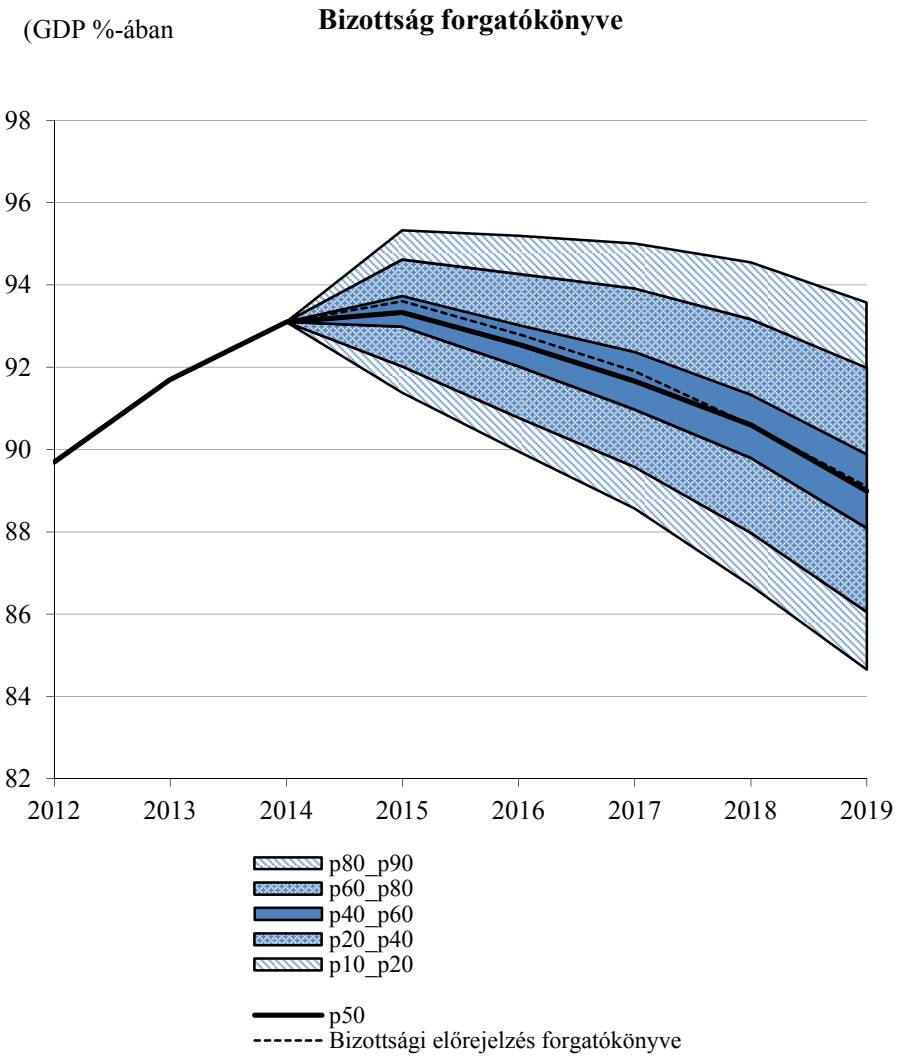
[18] A sztochasztikus államadósság-prognózisok alkalmazott módszertanát az Európai Bizottság 2012. évi pénzügyi fenntarthatósági jelentésének 3.3.3. szakasza, illetve a következő tanulmány mutatja be: „Stochastic public debt projections using the historical variance-covariance matrix approach for EU countries" (A historikus variancia-kovariancia mátrix módszerével készült, az uniós tagállamokra vonatkozó sztochasztikus államadósság-prognózisok) (Katia Berti, *European Economy Economic Paper* 480. szám, 2013).

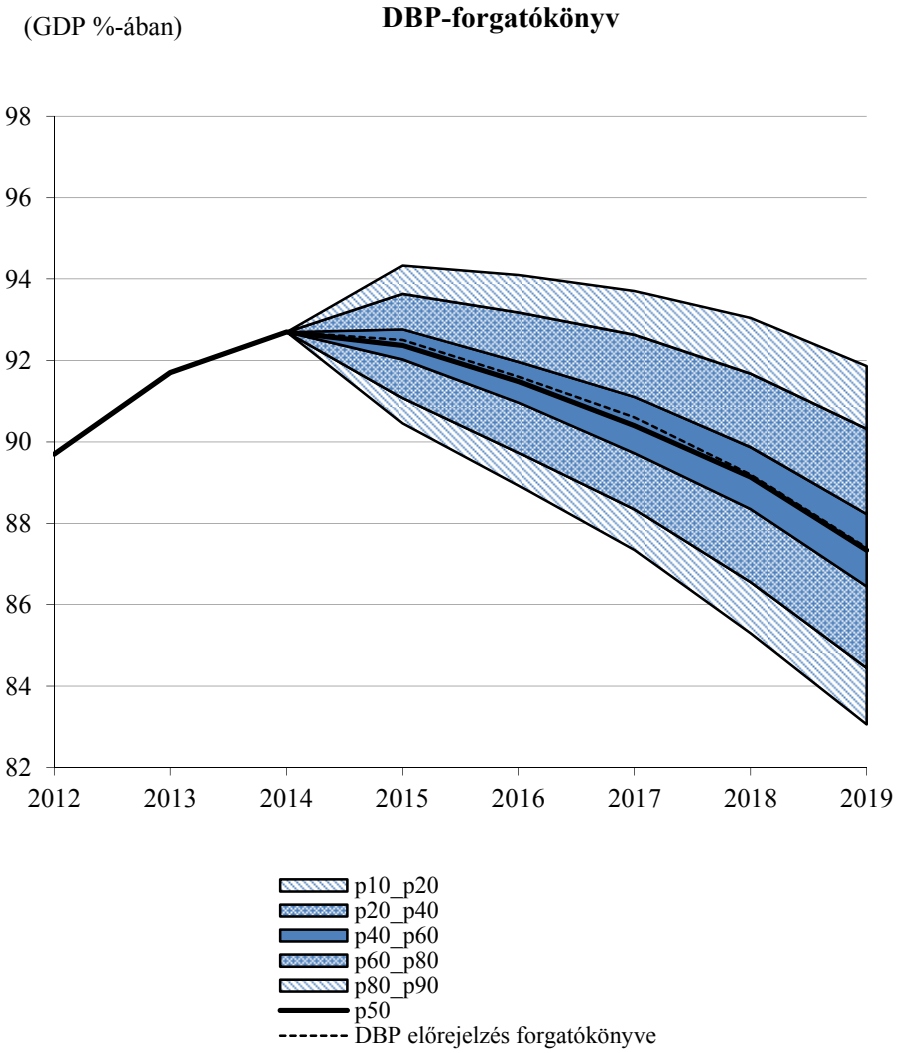
[19] Ez azt jelenti, hogy az-EA-16 elsődleges strukturális egyenlegét a legutóbbi előre jelzett értéken, ami a költségvetésiterv-javaslatok képviselte 2015-ös forgatókönyv szerint 1,4%-os, a 2016-ra vonatkozó Bizottsági előrejelzés szerint pedig 1,2%-os többlet, állandónak feltételezzük az előrejelzés teljes időhorizontján.

[20] Feltételeztük, hogy a sokkok normális együttes eloszlást követnek.

Maga a kúp a 2000 növekedési- és kamatsokk-szimuláció eredményeként kapott lehetséges adósságpályák 80%-át tartalmazza (azaz a kúpot határoló alsó és felső vonal az eloszlás 10., illetve 90. percentilisét jelzi), így a megjelölt terület nem tartalmazza a szélsőséges (kevésbé valószínű) sokkok (tail events) szimulációjának eredményeként előálló adósságpályákat (az összes 20%-át). A kúpon belül eltérő színnel jelzett területek a lehetséges adósságpályák teljes eloszlásának különböző szegmenseit képviselik. A 40. és 60. percentilis által határolt sötétkék terület az összes lehetséges adósságpálya központi forgatókönyvhöz legközelebb eső 20%-át foglalja magában.

A3.1. ábra: A sztochasztikus adósságpálya-prognózisok legyezőábrája a bizottsági előrejelzés és a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) forgatókönyve alapján

A legyezőábrák szerint mind a bizottsági, mind a DBP-forgatókönyv alapján körülbelül 40%-os és 50%-os a valószínűsége annak, hogy kedvezőtlen makrogazdasági sokk esetén az EA-16 2015. évi GDP-arányos államadóssága nagyobb lesz a vártnál[21]. Az EA-16 2015. évi államadóssága a növekedés és a pénzügyi piaci feltételek lefelé és felfelé mutató kockázatait egyaránt figyelembe véve mindkét forgatókönyv alapján 80%-os valószínűséggel a GDP 90–91%-a és 94–95%-a közé esik (mivel a kúp az összes szimulált adósságpálya 80%-át tartalmazza). A szimulált adósságráták 2015-ös alsó és felső határértékei magasabbak a bizottsági forgatókönyv alapján, mint a DBP-forgatókönyv szerint; ennek oka a kiindulópontként szolgáló két központi előrejelzés közötti 1 százalékpontos különbség (a Bizottság mintegy 93,5%-os, a költségvetésiterv-javaslatok 92,5%-os adósságrátát feltételeznek).

A 2015-öt (a jelenlegi költségvetésiterv-javaslatok időhorizontját) követő évekre a szimuláció eredményei szerint szélesedik a bizottsági forgatókönyv és a DBP-forgatókönyv alapján számolt, a

[21] 2015-re vonatkozóan a központi forgatókönyvet illusztráló szaggatott vonal mindkét legyezőábrán egybeesik a költségvetésiterv-javaslatok és az Európai Bizottság forgatókönyvében az eloszlás 50. és 60. percentilisét jelző vonallal, ami azt jelenti, hogy a GDP-arányos adósság összes lehetséges értékének 50 és 40%-a magasabb lenne az előre jelzettnél 2015-ben).

sokkokat tükröző adósságpályák különbsége. A legyezőábrán figyelembe vett előrejelzési időhorizont végére (2019) a bizottsági forgatókönyv alapján a 89%-nál magasabb GDP-arányos adósságnak, míg a DBP-forgatókönyv alapján a 87%-nál magasabb adósságnak 50% a valószínűsége. A különbség főleg a DBP-forgatókönyvben a bizottságihoz képest magasabb legutolsó előre jelzett értéken konstansnak vett elsődleges strukturális többletnek tudható be, ami a DBP-forgatókönyvben 2015 után a szimulált adósságráták gyorsabb csökkenéséhez vezet.

Meg kell jegyezni, hogy mivel a sokkok mérete és korrelációja a változók historikus viselkedését tükrözi, a módszertan nem valós időben ragadja meg a – különösen a kibocsátási rés értékelése esetében esetleg fennálló – bizonytalanságot. A kibocsátási résre vonatkozó becslések jelentős – gyakran a valóságban véltnél alacsonyabb potenciális kibocsátási rés irányába történő – módosításával kapcsolatos múltbeli tapasztalatokat figyelembe véve elmondható, hogy mindez további forrásoldali kockázatot jelent a jövőbeli adósságpályára nézve, amit a korábbi elemzés nem tükröz.

4. MELLÉKLET: A strukturális reformok végrehajtása: a makrogazdasági egyensúlyhiányok kezelése és az adóék csökkentése

A strukturális reformok elengedhetetlenek a növekedés és munkahelyteremtés előmozdításához Európában, a források hatékony újraelosztása, valamint a termelékenység és a versenyképességi kilátások javítása révén[22]. A pénzügyi támogatás segítségével gazdasági kiigazítási programot végrehajtó, sérülékeny euróövezeti tagállamokon kívül azokban az országokban a legnagyobb a reformok szükségessége, amelyekben a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás értelmében túlzott egyensúlyhiány (Olaszország és Szlovénia[23]), vagy határozott politikai fellépést igénylő egyensúlyhiány (Franciaország, Írország és Spanyolország[24]) áll fenn. A Tanács euróövezetnek szóló ajánlásaira reagálva a Bizottság megkezdte e tagállamokban a szakpolitikai végrehajtás célzott nyomon követését.

A konkrét strukturális szakpolitikák gazdasági tevékenységre gyakorolt hatásának részletes értékelésével kapcsolatban lásd „Market Reforms at Work" (Piaci reformok működésben), *European Economy*, 2014 (5). Ebből kiderül, hogy Európa legsérülékenyebb gazdaságai közül négyben: Olaszországban, Görögországban, Portugáliában és Spanyolországban jelentős lehet egyes piaci reformok potenciális hatása, valamint hogy ezekben az országokban kezd érvényesülni a reformtörekvések pozitív hatása. Láthatóan mind a reformtörekvések, mind azok hatékonysága eltér a négy országban, melyek közül Spanyolország mutatja legerősebb jeleit annak, hogy a reformok kezdenek kifizetődni, majd Portugália következik, de Olaszország és Görögország lemaradni látszik[25].

Az adóék csökkentése

A munkát terhelő adó mértéke az euróövezetben viszonylag magas, ami hátráltatja a gazdasági tevékenységet és a foglalkoztatást. A Tanács 2014-ben több euróövezeti tagállam számára adott országspecifikus ajánlást e probléma kezelésére. Emellett az euróövezet egészének szóló ajánlás szerint „rendszeresen tartsanak tematikus megbeszéléseket azokról a munkaerő-, illetve termékpiaci strukturális politikai reformokról, amelyek potenciálisan erőteljes tovagyűrűző hatásokkal rendelkeznek, és e megbeszélések keretében összpontosítsanak a munka nagy adóékének csökkentésére és a szolgáltatáspiacok reformjára."

---

[22] A szakpolitikai ajánlásoknak való megfelelésre vonatkozó szintetikus mutatók kapcsán lásd Deroose, S. és J. Griesse, „Implementing Economic Reforms – Are EU Member States Responding to European Semester Recommendations?", *ECFIN Economic Brief*, 2014 (37).

[23] A Bizottság az euróövezeten kívül Horvátországban állapította meg túlzott egyensúlyhiány fennállását.

[24] A Bizottság az euróövezeten kívül továbbá Magyarországon állapította meg határozott politikai fellépést igénylő egyensúlyhiány fennállását.

[25] Az egyes piaci reformok kiválasztott gazdaságokban jelentkező potenciális hatásának becslése kapcsán lásd „Market Reforms at Work" (Piaci reformok működésben), *European Economy*, 2014 (5). Az ágazati reformok részletesebb értékelése kapcsán lásd Turrini A. et al. „A Decade of Labour Market Reforms in the EU" (A munkaerő-piaci reformok egy évtizede az EU-ban), *European Economy-Economic Papers*, 522.; Lorenzani, D. és J. Varga, „The Economic Impact of Digital Structural Reforms" (A digitális strukturális reformok gazdasági hatása), *European Economy-Economic Papers*, 529; Lorenzani, D és F. Lucidi, „The Economic Impact of Civil Justice Reforms" (A polgári jogi reformok gazdasági hatása), *European Economy-Economic Papers*, 530.; Connell, W. „Economic Impact of Late Payments" (A késedelmes fizetések gazdasági hatása), *European Economy-Economic Papers*, 531.; Ciriaci, D. „Business Dynamics and Red Tape Barriers" (Üzleti dinamika és bürokratikus akadályok), *European Economy-Economic Papers*, 532., valamint Canton E. és mások, „The Economic Impact of Professional Services Liberalisation" (A szakmai szolgáltatások liberalizációjának gazdasági hatása), European Economy-Economic Papers, 533.

Az ajánlás nyomán az eurócsoport ez év júliusában és szeptemberében megvitatta az euróövezetben a munkát terhelő nagy adóéket. A csoport kifejezte elkötelezettségét arra vonatkozóan, hogy az euróövezetben hatékonyan csökkenteni kell a munka adóterhét, és az e területen végrehajtandó reformok számos közös elvét fogadta el, amelyek főként a reformok kialakítását, finanszírozását, a szélesebb szakpolitikai kontextust és a politikai és társadalmi támogatást érintik. Kiemelte a további munka fontosságát e területen, beleértve a bevált gyakorlatok cseréjét.

A munkát terhelő nagy adóék önmagában vagy a juttatási rendszerrel kölcsönhatásban a munkanélküliség vagy az inaktivitás csapdáit hozhatja létre[26]. A munkaerő költsége és a nettó jövedelem közti rés növelésével a munkaerőt terhelő magas adó csökkenti a munkaerő iránti keresletet és visszaszorítja a munkaerő-kínálatot. Ezek a hatások különösen jelentősek lehetnek az alacsony képzettségű és alacsony jövedelmű keresők számára, és kölcsönhatásba léphetnek más munkaerő-piaci jellemzőkkel, például a minimálbérrel. Az adóteher munkaerőről való elmozdítása ösztönözné a munkaerő-kínálatot a munkavállalást hátráltató ösztönzők visszafogásával, és növelné a munkaerő-keresletet a vállalkozások munkaerőköltségeinek csökkentésével. A munkát terhelő adók csökkentése hozzájárul a vállalkozások nyereségességéhez, ami pedig javítja a tőkemegtérülést és a beruházási ösztönzőket. Több euróövezeti tagállam esetében ahhoz is kapcsolódik a nem bérjellegű munkaerőköltségek csökkentésének szükségessége, hogy úgy kell javítaniuk költség-versenyképességükön, hogy közben nem csökkennek a nettó jövedelmek.

A válságot megelőző években több tagállam strukturális reformokat hajtott végre a munka magas adóékének megszüntetése érdekében. A válság alatt azonban ezek az erőfeszítések háttérbe szorultak, és a konszolidáció elősegítése céljából számos tagállam megemelte a személyi jövedelemadókat vagy a társadalombiztosítási járulékokat. Ezt a trendet az A4.1. ábra szemlélteti. Az euróövezeten belül nagy különbségek vannak az adóék mértéke és összetétele tekintetében, amint azt az A4.2. ábra mutatja egy munkavállalóra vonatkozóan, átlagbérnél.

A költségvetésiterv-javaslatok alapján az euróövezet tagállamai egyértelműen tisztában vannak a munka magas adóterhének kezelése jelentette előnyökkel. Az euróövezetben már folyamatban vannak a reformok. Íme három példa:

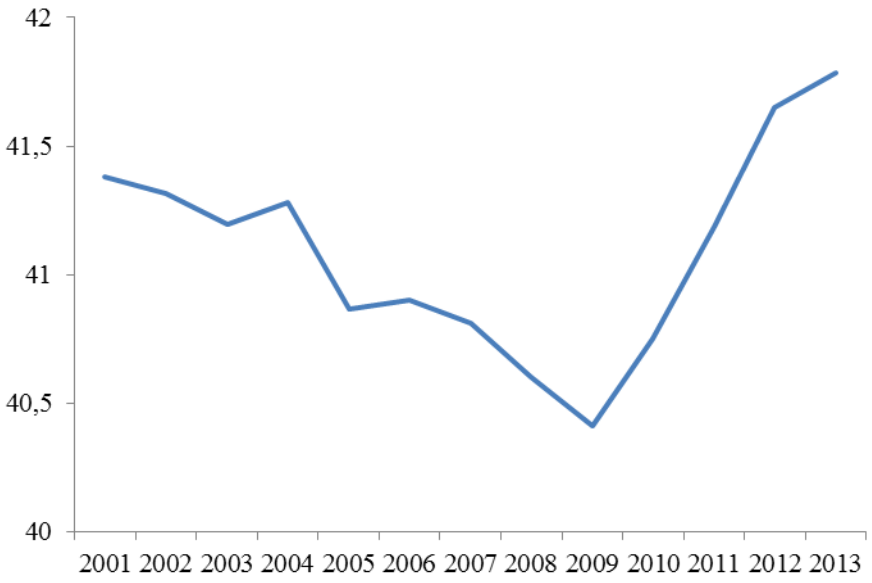
- Franciaország, amely azt az országspecifikus ajánlást kapta, hogy „tegyen intézkedéseket a munkáltatók által fizetett társadalombiztosítási járulékok további csökkentése érdekében” és „csökkentse a munkára rakodó adóterheket”, a költségvetésiterv-javaslatában felhívta a figyelmet arra, hogy a felelősségi és szolidaritási paktum részeként számos, főként az alacsony keresetűeket célzó intézkedést jelentett be. 2014-től a versenyképességi és foglalkoztatási adókedvezmény csökkenti a minimálbér legfeljebb 2,5-szeresét kitevő bérek munkaerőköltségét. Ezen intézkedés költségvetési költsége 20 milliárd EUR-t tesz majd ki, ha teljes körűen hatályba lép. Emellett a kormány bejelentette a munkáltatók által fizetett társadalombiztosítási járulékok 10 milliárd EUR-t kitevő csökkentését 2016-ra. Végül, a költségvetésiterv-javaslat intézkedést tartalmaz az alacsony keresetű háztartások esetében a személyi jövedelemadó 2,7 milliárd EUR mértékű csökkentésére.
- Észtország, amely azt az országspecifikus ajánlást kapta, hogy „javítsa a munkára való ösztönzést az alacsony jövedelműekre irányuló intézkedések révén”, költségvetésiterv-

[26] A munkanélküliség és az inaktivitás csapdái olyan pénzügyi ösztönzőket jelentenek, amelyek hátráltatják a munkanélküliség vagy inaktivitás utáni munkavállalást, az adó- és a juttatási rendszerek kombinált hatásai miatt.

javaslatába a munka adóterhének csökkentésére irányuló számos, sokrétű intézkedést foglalt: a személyi jövedelemadó mértéke 1 százalékponttal 20 %-ra csökken, a munkanélküliségi biztosítás járulékai a jelenlegi 3 %-ról 2,4%-ra csökkennek, az adómentes jövedelem vagy alapjuttatás pedig 7 %-kal emelkedik.

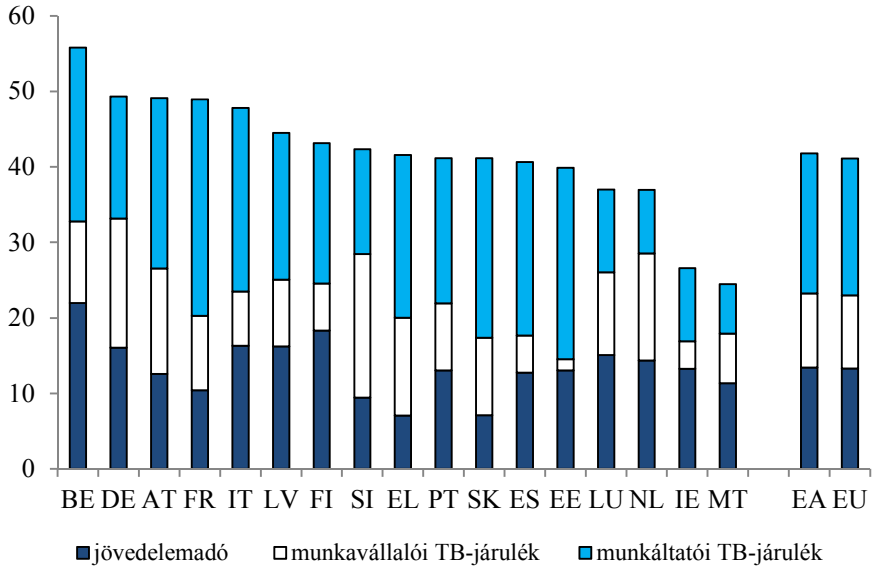
- Hollandia, amely azt az ajánlást kapta, hogy „csökkentse tovább a munkavállalási hajlandóságot visszafogó adóztatást", költségvetésiterv-javaslatába a munkavállalói adójóváírás további növelését célzó intézkedéseket foglalt. Emellett a munkavállalói adójóváírás új fókuszt kap, hogy javuljon az alacsony és közepes jövedelműek munkavállalásra való ösztönzése. Ez a megközelítés korlátot szab az intézkedés költségvetési költségeinek (500 millió EUR), ugyanakkor fenntartja a jóváírás által az alacsony és közepes jövedelmű háztartások munkaerő-kínálatára gyakorolt jelentős pozitív hatást. Ezenfelül az első jövedelemadó-sáv adómértékének emelése (miután 2014-ben átmenetileg csökkent) alacsonyabb lesz a 475 millió EUR költségvetési teherről szóló koalíciós megállapodásban előirányzottnál.

A4.1. ábra: Euróövezeti adóék, egy munkavállaló, átlagbér

Forrás: OECD és a Bizottság szolgálatai.
Megjegyzés: A feltüntetett euróövezeti átlag egyszerű számtani átlag; a Ciprusra vonatkozó aktuális adatok nem állnak rendelkezésre; Lettország és Málta esetében a 2012. évi adatok kerültek felhasználásra.

A4.2. ábra: Adóék, egy munkavállaló, átlagbér (2013)

Forrás: OECD és a Bizottság szolgálatai. SSC = társadalombiztosítási járulékok (social security charges).
Megjegyzés: A feltüntetett uniós és euróövezeti átlagok egyszerű számtani átlagok; a Ciprusra és Horvátországra vonatkozó aktuális adatok nem állnak rendelkezésre; Bulgária, Lettország, Litvánia, Málta és Románia esetében a 2012. évi adatok kerültek felhasználásra.

5. MELLÉKLET: Ábrák és táblázatok

A5.1. táblázat: Az államháztartási hiányra vonatkozó célok a stabilitási programok (SP), a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) és a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzése (COM) szerint (EA-16; a GDP %-ában)

	2014			2015		
Ország	**SP**	**DBP**	**COM**	**SP**	**DBP**	**COM**
BE	-2,1	-2,9	-3,0	-1,4	-2,1	-2,8
DE	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,0
EE	-0,7	-0,3	-0,4	-0,5	-0,5	-0,6
ES	-5,5	-5,5	-5,6	-4,2	-4,2	-4,6
FR	-3,8	-4,4	-4,4	-3,0	-4,3	-4,5
IE	-4,8	-3,7	-3,7	-3,0	-2,7	-2,9
IT	-2,6	-3,0	-3,0	-1,8	-2,6	-2,7
LV	-1,0	-1,5	-1,1	-0,8	-1,0	-1,2
LU	0,1	0,2	0,2	-0,5	-0,2	-0,4
MT	-2,1	-2,1	-2,5	-1,6	-1,6	-2,6
NL	-2,9	-2,9	-2,5	-2,1	-2,2	-2,1

AT	-2,7	-2,8	-2,9	-1,4	-1,9	-1,8
PT	-4,0	-4,8	-4,9	-2,5	-2,7	-3,3
SI	-4,1	-4,4	-4,4	-2,4	-2,8	-2,9
SK	-2,8	-2,9	-3,0	-2,8	-2,0	-2,6
FI	-2,0	-2,7	-2,9	-1,1	-2,4	-2,6
EA-16	**-2,4**	**-2,6**	**-2,6**	**-1,8**	**-2,2**	**-2,4**

A5.2. táblázat: A strukturális egyenleg várható változása a stabilitási programok (SP), a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) és a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzése (COM) szerint (EA-16; a GDP %-ában)

	2014			2015		
Ország	**SP**	**DBP**	**COM**	**SP**	**DBP**	**COM**
BE	0,4	0,3	0,1	0,6	0,7	0,4
DE	0,0	-0,1	0,1	-0,2	-0,2	-0,1
EE	0,0	0,9	0,4	0,3	0,1	0,1
ES	0,6	0,4	0,2	0,1	-0,1	-0,2
FR	0,7	0,2	0,3	0,6	0,1	0,1
IE	1,5	0,3	1,0	2,0	1,0	0,4
IT	0,2	-0,3	-0,1	0,4	0,3	0,1
LV	-0,5	-0,5	-0,4	0,0	0,1	-0,2
LU	-0,5	-0,8	-0,9	-1,2	-0,7	-0,7
MT	0,4	0,4	0,0	0,5	0,1	-0,2
NL	-0,1	-0,3	0,1	0,3	0,1	-0,3
AT	0,0	0,3	0,2	0,2	-0,1	0,1
PT	0,5	0,8	0,6	0,8	0,1	-0,3
SI	0,8	-0,4	-0,7	0,6	0,2	0,3
SK	-0,4	-0,6	-0,7	0,3	1,3	0,8
FI	-0,3	-0,4	-0,4	0,4	-0,2	0,0
EA-16	**0,3**	**0,0**	**0,1**	**0,3**	**0,1**	**0,0**

A5.3. táblázat: A GDP-arányos államadósság a stabilitási programok (SP), a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) és a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzése (COM) szerint (EA-16; a GDP %-ában)

	2014			2015		
Ország	**SP**	**DBP**	**COM**	**SP**	**DBP**	**COM**
BE	101,2	105,6	105,8	99,4	105,1	107,3
DE	75,8	73,8	74,5	72,6	70,7	72,4
EE	9,8	9,8	9,9	9,3	9,3	9,6
ES	99,5	97,6	98,1	101,7	100,3	101,2
FR	95,6	95,3	95,5	95,6	97,2	98,1
IE	121,4	110,5	110,5	120,0	108,5	109,4
IT	134,9	131,6	132,2	133,3	133,1	133,8
LV	38,8	39,7	40,3	32,9	34,6	36,3
LU	23,3	23,0	23,0	24,0	24,1	24,3
MT	69,4	70,1	71,0	68,5	69,0	71,0
NL	74,6	69,8	69,7	74,7	70,0	70,3
AT	79,2	86,5	87,0	77,6	85,6	86,1
PT	130,2	127,2	127,7	128,7	123,7	125,1
SI	80,9	82,2	82,2	81,1	83,2	82,9
SK	55,2	54,1	54,1	56,2	54,4	54,9
FI	59,8	59,6	59,8	61,0	61,2	61,7
EA-16	**94,3**	**92,7**	**93,1**	**93,1**	**92,5**	**93,6**

A5.4. táblázat: A reál GDP növekedése a stabilitási programok (SP), a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) és a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzése (COM) szerint (EA-16; %)

	2014			2015		
Ország	**SP**	**DBP**	**COM**	**SP**	**DBP**	**COM**
BE	1,4	1,1	0,9	1,8	1,5	0,9
DE	1,8	1,8	1,3	2,0	2,0	1,1
EE	2,0	1,5	1,9	3,5	2,5	2,0
ES	1,2	1,3	1,2	1,8	2,0	1,7
FR	1,0	0,4	0,3	1,7	1,0	0,7
IE	2,1	4,7	4,6	2,7	3,9	3,6
IT	0,8	-0,3	-0,4	1,3	0,6	0,6
LV	4,0	2,9	2,6	4,0	2,8	2,9
LU	3,2	2,8	3,0	3,2	2,7	2,4
MT	2,3	3,0	3,0	2,1	3,5	2,9
NL	0,8	0,7	0,9	1,3	1,3	1,4
AT	1,7	0,8	0,7	1,7	1,2	1,2
PT	1,2	1,0	0,9	1,5	1,5	1,3
SI	0,5	2,0	2,4	0,7	1,6	1,7
SK	2,3	2,4	2,4	3,0	2,6	2,5
FI	0,5	0,0	-0,4	1,4	1,2	0,6
EA-16	**1,3**	**1,0**	**0,8**	**1,7**	**1,5**	**1,1**

A5.5. táblázat: A költségvetési konszolidáció összetétele 2014-ben és 2015-ben a stabilitási programok (SP), a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) és a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzése (COM) szerint (EA-16)

(eltérő megjelölés hiányában a potenciális GDP %-ában)	2014			2015		
	SP	**DBP**	**COM**	**SP**	**DBP**	**COM**
Ciklikusan kiigazított bevételi arány	46,9	46,7	46,8	46,7	46,5	46,8
(százalékpontos változás az előző évhez képest)	0,0	0,1	0,2	-0,1	-0,1	0,0
Ciklikusan kiigazított kiadási arány	47,8	47,9	48,0	47,5	47,7	48,0
(százalékpontos változás az előző évhez képest)	-0,3	0,1	0,2	-0,3	-0,2	0,0
A strukturális egyenleg változása	0,3	0,0	0,1	0,3	0,1	0,0

A5.6. táblázat: A 2015. évi bevételi előrejelzések alapjául szolgáló rövid távú rugalmasságok: a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) összehasonlítva a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzésével (COM), valamint az OECD-adatokkal (EA-16)

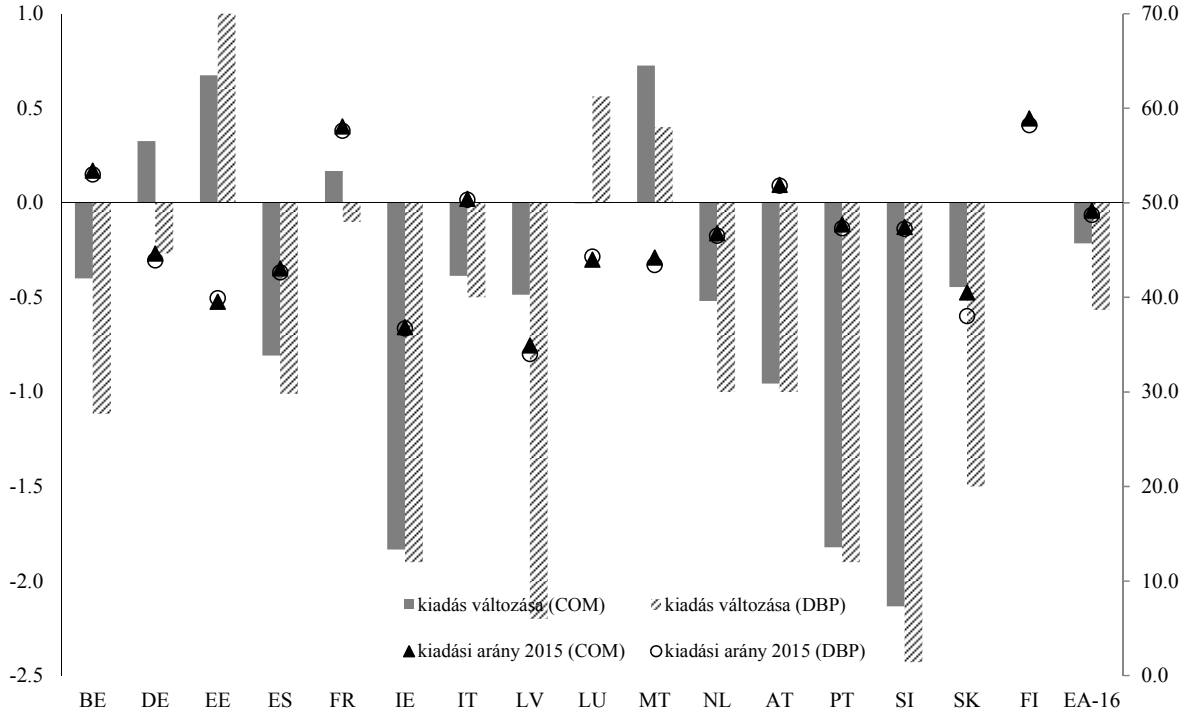
Ország	DBP	COM	OECD
BE	0,7	1,0	1,0
DE	0,8	1,0	1,0
EE	1,2	1,4	1,1
ES	0,1	1,1	1,0
FR	1,0	1,1	1,0
IE	0,7	0,4	1,1
IT	1,5	1,5	1,1
LV	0,1	1,0	0,9
LU	0,2	1,0	1,0
MT	0,7	1,2	1,0
NL	0,7	1,3	1,1
AT	0,9	1,1	1,0
PT	1,5	0,6	1,0
SI	-1,5	0,1	1,0
SK	-0,1	1,0	1,0
FI	0,7	0,8	0,9
EA-16	**0,8**	**1,0**	**1,0**

Megjegyzés: A költségvetésiterv-javaslatokból és a bizottsági előrejelzésből eredő rugalmasságok és az OECD által meghatározott rugalmasságok összehasonlítása során kellő óvatossággal kell eljárni. Míg az első kettő esetében a GDP-növekedéshez viszonyított nettó rugalmasságokról van szó, az utóbbiak kiszámítása – szigorúan véve – a kibocsátási résre tekintettel történik. A különbségek általánosságban csekélyek.

A5.7. táblázat: A ciklikusan kiigazított kiadási arányban bekövetkezett változások nélküli diszkrecionális bevételi intézkedések összegével kifejezett költségvetési erőfeszítések: a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) összehasonlítva a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzésével (COM), valamint a stabilitási programokkal (SP)

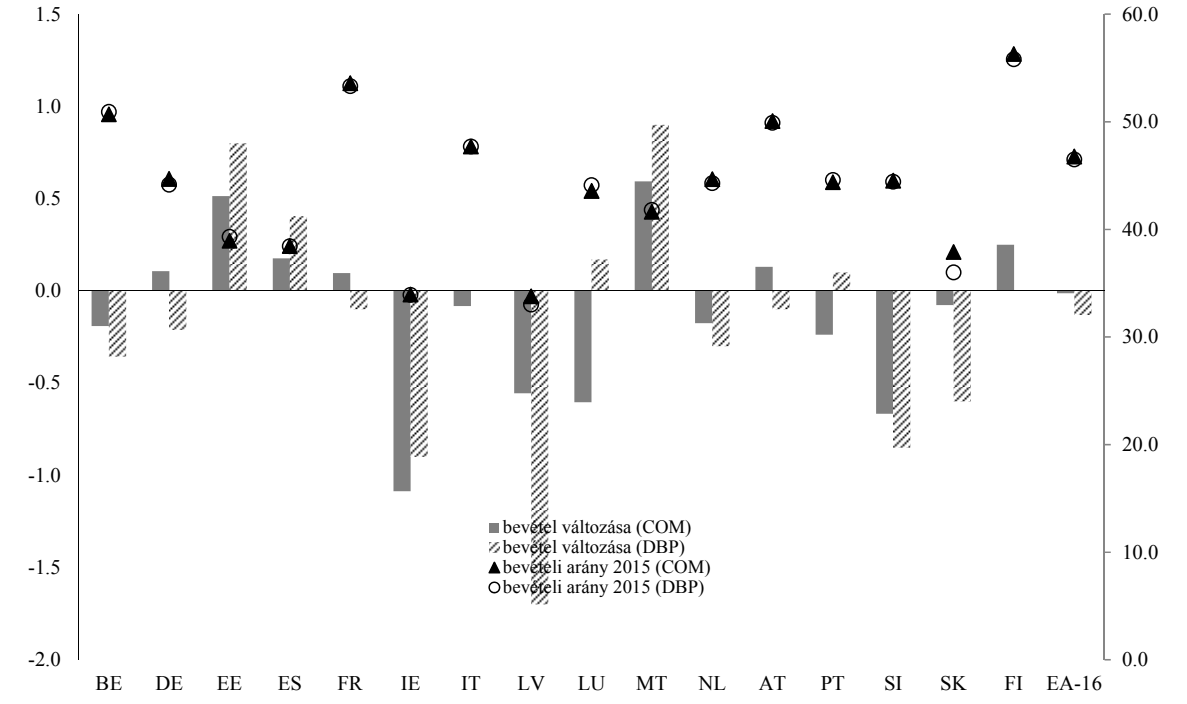
	2014			2015		
Ország	**SP**	**DBP**	**COM**	**SP**	**DBP**	**COM**
BE	1,5	0,8	0,5	0,5	0,8	0,2
DE	0,5	0,2	0,2	0,2	0,2	-0,1
EE	0,3	0,3	0,0	-0,2	-0,7	-0,5
ES	1,1	0,6	0,1	0,2	0,1	-0,1
FR	0,8	-0,1	0,1	0,4	-0,1	0,0
IE	2,3	1,1	1,3	2,0	1,1	1,2
IT	0,1	0,1	0,0	0,1	-0,1	-0,5
LV	0,8	-0,7	-0,1	1,7	2,0	-0,2
LU	0,6	-0,3	-0,6	0,4	-0,1	-0,7
MT	-0,3	-0,2	-0,8	0,3	-0,1	-0,6
NL	0,8	0,6	-0,1	0,4	0,5	-0,6
AT	-1,1	-1,4	-1,4	1,5	0,9	0,8
PT	0,7	0,2	-0,5	0,5	1,1	1,3
SI	10,4	10,0	9,8	2,9	2,2	1,7
SK	1,1	1,7	0,5	1,1	1,9	0,4
FI	-0,2	-0,1	-0,5	0,6	-0,1	0,2
EA-16	**0,6**	**0,2**	**0,1**	**0,4**	**0,2**	**-0,1**

A5.1a. ábra: A kiadási arányok előre jelzett változása 2015-ben (EA-16): a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) összehasonlítva a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzésével (COM)

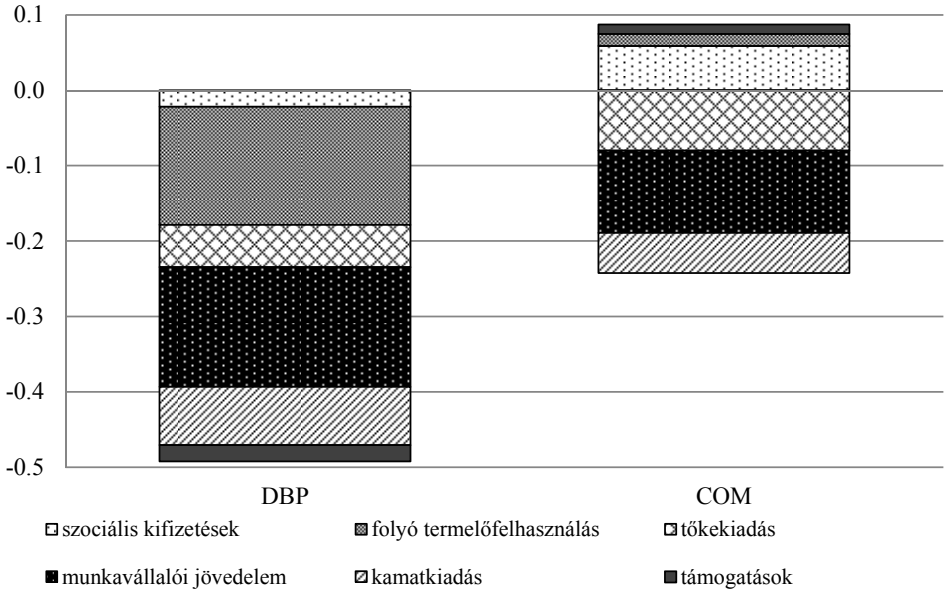
Az ábra a kiadási arányok 2014 és 2015 közötti változását (bal skála), valamint a 2015. évi arányokat (jobb skála) mutatja.

A5.1b. ábra: A bevételi arányok előre jelzett változása 2015-ben (EA-16): a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) összehasonlítva a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzésével (COM)

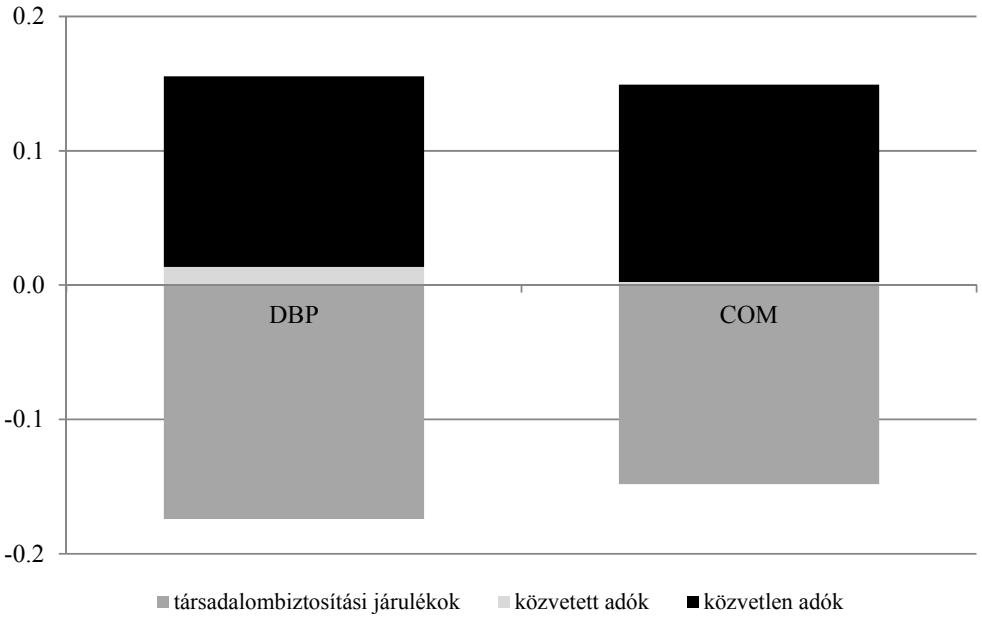
Az ábra a bevételi arányok 2014 és 2015 közötti változását (bal skála), valamint a 2015. évi arányokat (jobb skála) mutatja.

A5.2. ábra: A fő kiadástípusok előre jelzett változásai 2015-ben (EA-16; a GDP %-ában): a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) összehasonlítva a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzésével (COM)

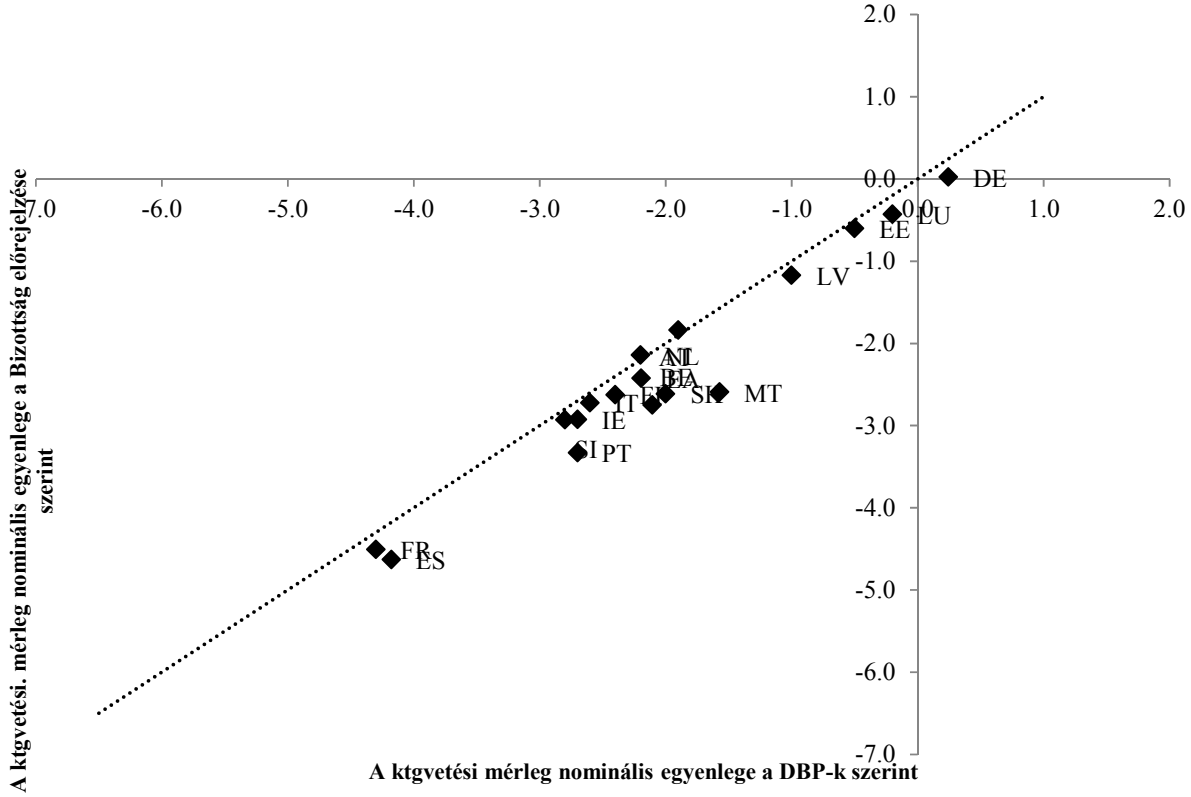
Az ábra a fő kiadástípusok hozzájárulását mutatja a kiadások GDP-hez viszonyított arányaiban bekövetkező előre jelzett változásokhoz.

A5.3. ábra: Az adóbevételek fő típusainak előre jelzett változásai 2015-ben (EA-16; a GDP %-ában): a költségvetésiterv-javaslatok (DBP) összehasonlítva a Bizottság 2014. évi őszi előrejelzésével (COM)

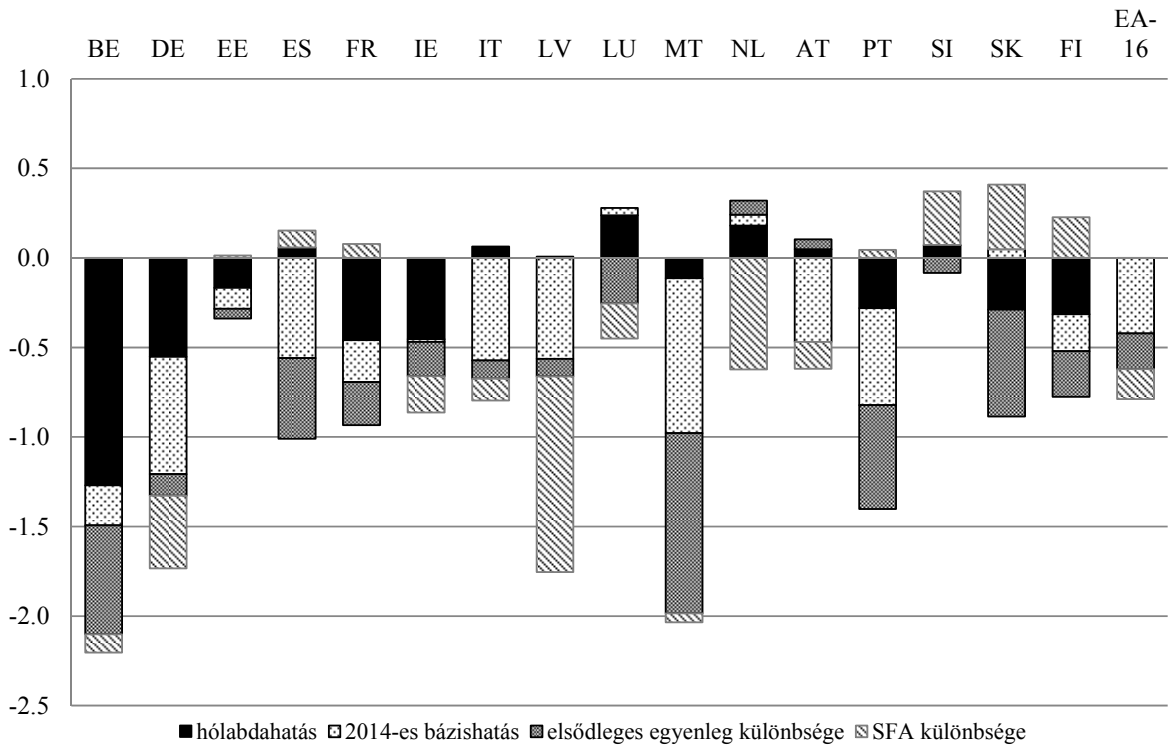
Az ábra a fő bevételelemek hozzájárulását mutatja a bevételek GDP-hez viszonyított arányaiban bekövetkező előre jelzett változásokhoz.

A5.4. ábra: A Bizottság 2014. őszi előrejelzésében és a költségvetésiterv-javaslatokban 2015-re előre jelzett államháztartási egyenleg összehasonlítása (a GDP %-ában)

Az ábra a Bizottság előrejelzésében levő 2015. évi nominális költségvetési egyenlegeket (vízszintes tengely) és a költségvetésiterv-javaslatokban levő megfelelő adatokat (függőleges tengely) ábrázolja. A vonal fölött (alatt) elhelyezkedő tagállamok azok, amelyek esetében a bizottsági előrejelzés magasabb (alacsonyabb) nominális egyenleget prognosztizál, mint a költségvetésiterv-javaslatok.

A5.5. ábra: A költségvetésiterv-javaslatok és a Bizottság 2014. őszi előrejelzése szerint 2015-re várt államadósság-ráta eltérésének összetevői (a GDP %-ában)

Az ábra az adósság GDP-hez viszonyított arányában előre jelzett különbségeket bontja le a következő összetevőkre: bázishatás különbsége, elsődleges egyenleg, SFA-tételek és hólabdahatás. A hólabdahatás az előre jelzett növekedési ráták és a kamatráták közötti különbséget jelzi.